2e Concernbericht 2026 Gemeente Bergen op Zoom

Gemeente Bergen op Zoom

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Programma's	5
1. Bestuur en Ondersteuning	5
2. Veiligheid	8
3. Beheer openbare ruimte	10
4. Economie	13
5. Onderwijs	15
6. Sport, cultuur en recreatie	16
7. Wmo en jeugd	18
8. Werk en inkomen	20
9. Milieu	22
10. Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing	24
Paragrafen	26
2.1 Duurzaamheid	26
2.2 Dienstverlening	28
2.3 Bedrijfsvoering	29
2.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	32
Grondexploitaties	35
Investeringen/Uitvoeringsplan	38
Recapitulatie	42
Bijlage I 2e Rapportage Projecten 2026	43

Inleiding

Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de uitvoering van de, met de gemeenteraad afgesproken, doelstellingen. In dit 2e concernbericht wordt het verwachte resultaat over 2026 bijgesteld en rapporteren we over de voortgang van de doelstellingen.

Rapporteren over de voortgang van de doelstellingen

Zoals opgenomen in de financiële verordening wordt de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1e en 2e concernbericht) geïnformeerd over de voortgang van de in de begroting opgenomen doelstellingen. In de begroting 2026 is opgenomen wat we gaan doen in 2026 om de beleidsdoelstellingen te bereiken. De doelstellingen en acties zijn opgenomen in de doelenbomen. De rapportage over de voortgang van die doelen en acties zijn opgenomen in dit concernbericht.

Per actie geven we met een score de voortgang aan. Op die manier streven we meer duidelijkheid en transparantie na over de stand van zaken van ons beleid. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), kan dit eventueel worden toegelicht. Als een actie niet de verwachte voortgang heeft, (geel of rood), dan lichten we dit toe.

De definities voor de scores luiden als volgt:

Groen:	Doelstelling en planning is of lijkt gehaald te worden. Er is geen bijsturing noodzakelijk. Een toelichting is optioneel.
Geel:	Doelstelling en/of planning lijkt niet geheel te worden gehaald. Bijsturing is gewenst. We geven hier een toelichting op.
Rood:	Doelstelling wordt naar verwachting niet gehaald. Er is bijsturing noodzakelijk. We geven hier een toelichting op.

Financiële samenvatting

De afwijkingen in dit concernbericht hebben per saldo een negatief effect van € 1.064.000. Alle financiële bijstellingen op de budgetten zijn opgenomen en toegelicht in de programma's. Het verwacht begrotingssaldo voor 2026 komt hiermee op € 607.000 negatief.

(x € 1.000)	2026
Begrotingssaldo na 1e Concernbericht 2026	457
Effecten van het 2e Concernbericht	-1.064
Nieuw begrotingssaldo 2026 na verwerking 2e Concernbericht 2026	- 607

Belangrijke financiële aanpassingen zijn onder andere:

- Bijstellingen uit de Meicirculaire 2026 voor € 1.252.000 voordeel;
- Actualisatie APPA Pensioenen en wachtgeld voor € 909.000 nadeel;
- Incidentele kosten verzelfstandiging en exploitatie Markiezenhof voor € 319.000 nadeel;
- Aanbesteding jeugdgezondheidszorg € 300.000 nadelig.

Alle financiële bijstellingen op de budgetten zijn opgenomen en toegelicht in de programma's.

Leeswijzer

Elk programma begint met de rapportage over de beleidsdoelstellingen en activiteiten, zoals hierboven is toegelicht. Daarna zijn per programma de financiële bijstellingen opgenomen. In lijn met onze financiële verordening lichten we de wijzigingen groter dan €150.000 toe. Wijzigingen kleiner dan €150.000 worden gemeld. Per bijstelling wordt aangegeven of het om een voor- of nadeel gaat en of het effect incidenteel (eenmalig) of structureel is.

Per programma nemen we onder de financiële bijstellingen de budgettair neutrale mutaties op. Dit betreffen mutaties tussen programma's die per saldo geen impact hebben op het resultaat. Tot slot hebben we de taakstellingen en eventuele overige onderwerpen toegelicht. Alle bedragen in dit concernbericht ronden we af op duizenden euro's, daarom kunnen afrondingsverschillen voorkomen.

Na de programma's volgen de paragrafen Duurzaamheid, Dienstverlening, Bedrijfsvoering en Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Hierna rapporteren we over de investeringen uit het uitvoeringsplan 2026, de projectenrapportage en de ontwikkelingen op grondexploitaties. Tot slot hebben we de recapitulatie toegevoegd waarin de financiële effecten worden weergegeven.

Programma's

In dit hoofdstuk rapporteren we over de voortgang in de programma's. We starten met de rapportage onder de beleidsdoelstellingen. Daarna zijn de financiële bijstellingen uitgewerkt. Vervolgens beschrijven we de budgettair neutrale mutaties, taakstellingen en eventuele overige onderwerpen.

1. Bestuur en Ondersteuning

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
1.1	De gemeente werkt samen met andere overheden		
1.1.1	Om maatschappelijke opgaven op te pakken, trekken we samen op met anderen over gemeentelijke, regionale en nationale grenzen heen (Q1-Q4)		
1.1.2	We zetten onze lobbykracht in voor Bergen op Zoom (Q1-Q4)		
1.2	De gemeente voert een duurzaam financieel beleid		
1.2.1	We verbeteren de leesbaarheid en relevantie van Planning & Control documenten (Q1–Q4)		
1.2.2	We optimaliseren de opbouw en omvang van P&C-documenten (Q1-Q4)		In samenspraak met de Auditcommissie bekijken we of de P&C cyclus waar mogelijke aangepast kan worden.
1.2.3	We gaan door met realistisch en onderbouwd begroten (Q1-Q4)		Realistisch begroten behelst een omslag in systematiek van: "wat willen we uitgeven?" naar "wat verwachten we daadwerkelijk uit te geven en te ontvangen?". Dit vergt onder andere historische analyses, realistische planningen en eigenaarschap van budgethouders. Hier worden stappen gemaakt, dit vraagt echter om capaciteit en een andere wijze van denken, en daarmee tijd.
1.2.4	We bewaken het structurele evenwicht en versterken onze financiële positie (Q1-Q4)		
1.3	De bedrijfsvoering is in control		
1.3.1	We implementeren proces- en risicomanagement (Q1-Q4)		Meer dan de helft van de kritieke processen zijn vastgelegd met risico's en maatregelen.
1.3.2	We verhogen de digitale weerbaarheid (Informatieveiligheid) (Q1-Q4)		Jaarlijkse penetratietest is uitgevoerd. Dit najaar starten we met het uitvoeren van de interne audit op een deel van de BIO. Met het opstellen van het bedrijfscontinuïteitsplan zal binnenkort gestart worden.
waa1.4	Het vastgoed is voldoende onderhouden		
1.4.1	We voeren het juiste onderhoud uit op het juiste moment ((stQ1-Q4)		
1.4.2	We actualiseren periodiek de meerjarenonderhoudsplannen (Q1-Q4)		
Ald1.4.3	We onderhouden onze buitensport accommodaties op basis van een meerjarenonderhoudsplan (Q1-Q4)		
1.4.4	We richten het onderhoud in op duurzame instandhouding (Q1-Q4)		

1.4.5	We voeren het vastgoedbeleid uit (Q1-Q4)		Het plan van aanpak wordt in het 4e kwartaal aan het college voorgelegd. Na vaststelling daarvan zal de verdere uitrol plaatsvinden.

Financiële bijstellingen *€ 932.000 voordeel*

Algemene Uitkering € 1.829.000 voordeel (STR)

De meicirculaire 2026 bevat de bijstelling van de algemene uitkering die we als gemeente ontvangen. Tegenover het voordeel van € 1.829.000 staan taakmutaties op andere programma opgenomen voor een bedrag (nadelig) van € 1.614.000. Op het betreffende programma zijn die taakmutaties als gevolg van de meicirculaire toegelicht. Op dit programma zit de taakmutatie van € 25.970 verwerkt voor ondersteuning lokale politieke partijen.

Dividend SAVER, ZEH en BNG € 164.000 voordeel (STR)

Het dividend van BNG is € 12.000 lager dan geraamd. Dit wordt ruimschoots gecompenseerd door een hoger dividend van Saver (€ 62.000) en hoger dividend van ZEH (€ 114.000).

Bijstelling pensioenvoorziening € 909.000 nadeel (INC)

De voorziening Pensioen Gemeentebestuur betreft de verplichting van de gemeente voor toekomstige pensioenuitkeringen aan politieke ambtsdragers op grond van de Appa.

De hoogte van de voorziening is schattingsgevoelig, omdat deze onder andere afhankelijk is van de gehanteerde dekkingsgraad, de gehanteerde rekenrente en overige actuariële aannames. Wijzigingen in deze uitgangspunten kunnen leiden tot materiële aanpassingen in de omvang van de voorziening.

Bij de bepaling van de voorziening is uitgegaan van de meest actuele dekkingsgraad over 2026, conform de publicaties van ABP. De meest recente beschikbare dekkingsgraad op moment van berekening betreft juli 2026 en bedraagt 128,7%. Daarnaast heeft Visma bij de bepaling van de voorziening, gerekend met een rekenrente van 3,147%. De bijstelling van de voorziening leidt tot een incidenteel nadeel van € 909.026.

Resterende mutaties (< €150.000)

- Actualisatie opbrengst Onroerendezaakbelasting (OZB) € 135.000 voordeel (STR)
- Open dag € 10.000 nadeel (STR om de 2 jaar)
- Actualisatie belastingen vastgoedobjecten € 18.000 nadeel (STR)
- Bijstelling contributie GGU, VNG en BENEGO € 30.000 nadeel (STR)
- Implementatiekosten tax control framework € 30.000 nadeel (INC)
- Overige kosten programma bestuur en ondersteuning € 35.000 nadeel (INC)
- Bijstelling voorziening Regeling Vervroegde Uittreding € 42.000 nadeel (INC)
- Bijstelling leges en afdrachten Burgerzaken € 60.000 nadeel (INC)
- Borging continuïteit en digitale weerbaarheid € 60.000 nadeel (INC) / € 43.000 nadeel (STR)
- Bijstelling ARBO-dienstverlening € 50.000 nadeel (STR) € 85.000 nadeel (INC)
- Kosten werving en selectie Griffier + inhuur overbruggingsperiode Griffier € 92.000 nadeel (INC)

Budgettair neutrale mutaties

Overzetten budget vastgoed programma 1 naar programma 5 € 100.000 voordeel (STR)
Budgetswap t.b.v. duurzaamheidsmaatregelen binnenstad (zie programma 4) € 80.000 voordeel (INC)
Bijstelling post onvoorzien Zeeverkenners € 75.000 voordeel (INC)
Bedrijfskleding buitendienst van programma 1 naar programma 3 € 21.000 voordeel (STR)
Overheveling formatie ruimte BOR naar I&A € 8.000 nadeel (INC)

Hogere onttrekking frictiekostenbudget

Bij de behandeling van het plan van aanpak Vernieuwen en Verbeteren van de Organisatie: “Bergen op Zoom: Dat ben jij!”, in de gemeenteraad van 24 juni 2021, is een frictiekostenbudget beschikbaar gesteld van € 3.500.000. Daarnaast is besloten om de verwachte incidentele WW-verplichtingen ten laste van de algemene reserve te brengen.

Per 1 juli 2026 is het Markiezenhof verzelfstandigd hiermee komen nog personele verplichtingen uit voort voor de komende jaren.

De verwachting is dat in 2026 een bedrag van € 632.000 wordt onttrokken aan het frictiekostenbudget. Dit is een hogere onttrekking van € 202.000. Deze hogere onttrekking wordt gedekt uit de hiervoor geblokkeerde middelen binnen de algemene reserve. Daarmee betreft het een budget neutrale wijziging.

Overhevelingen van budgetten van 2026 naar 2027

Groot Onderhoud Stadskantoor

Om het achterstallig onderhoud van het stadskantoor rechtmatig in opdracht te kunnen geven hevelen we € 535.000 over naar 2027. Een deel van de inhaalwerkzaamheden kan wel uitgevoerd worden in Q4 2026.

Overig

Archiefwet

De voorbereiding op de nieuwe Archiefwet is inmiddels gestart. De wet stelt aanvullende eisen aan onder andere duurzame opslag, toegankelijkheid en het beheer van informatie. De uitvoering hiervan brengt naar verwachting extra kosten met zich mee. Zodra de gevolgen volledig in beeld zijn, worden hiervoor concrete voorstellen voorgelegd.

Cyberbeveiligingswet

Het eerder aangevraagde budget is bedoeld om de basis van de informatiebeveiliging op orde te brengen. Daarbij is al rekening gehouden met een deel van de verplichtingen uit de Cyberbeveiligingswet die vooraf kon worden ingeschat. De volledige financiële gevolgen zijn echter nog niet bekend. De voorbereiding is gestart; eventuele aanvullende kosten worden later in concrete voorstellen opgenomen.

Microsoftlicenties

Prijsaanpassingen en gewijzigde licentievoorwaarden voor Microsoft-software zorgen naar verwachting voor een structurele stijging van de kosten. Indicatief gaat het om een stijging van circa € 90.000 per jaar. Deze software is nodig voor de digitale werkomgeving, communicatie en samenwerking binnen de gemeente.

2. Veiligheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
2.1	Inwoners wonen in een veilige wijk en voelen zich veilig		
2.1.1	We stellen een nieuw veiligheidsplan op voor district De Markiezaten met veiligheidsdoelen voor 2027-2030 (Q1-Q4)		De conceptversie van het nieuwe Integraal Veiligheidsplan is in september gereed; vaststelling volgt naar verwachting in december.
2.1.2	Het veiligheidsonderzoek laat zien hoe veilig inwoners zich voelen, we bespreken de resultaten met de gemeenteraad (Q1-Q2)		De rapportage met de resultaten van de Veiligheidsmonitor hebben wij in juli ontvangen. Omdat deze resultaten nog niet beschikbaar waren tijdens de veiligheidsavond op 1 juni, wordt dit met de gemeenteraad besproken tijdens de veiligheidsavond op 19 november.
2.1.3	We willen dat inwoners zich veilig voelen, daarom voeren we het plan voor wijk Oost uit en maken we plannen voor andere wijken (Q1-Q4)		De uitvoering van plan Oost loopt. De overige wijkveiligheidsplannen worden dit najaar opgesteld, mede op basis van de Veiligheidsmonitor.
2.1.4	We vergroten het veiligheidsgevoel door zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken (Q1-Q4)		Handhavers, veiligheidsregisseurs en veiligheidsadviseurs zijn zichtbaar in de wijk aanwezig en houden toezicht op veiligheid en leefbaarheid.
2.2	Criminaliteit wordt daadkrachtig aangepakt		
2.2.1	We maken het criminelen moeilijker door het sluiten van panden en het uitvoeren van controles (Q1-Q4)		We hebben integrale controles uitgevoerd op onder meer prostitutie, kansspelen en drugscriminaliteit en waar nodig opgetreden.
2.2.2	We maken onze inwoners bewust van de gevaren van criminaliteit door training, communicatie en voorlichting (Q1-Q4)		We hebben inwoners geïnformeerd over ondermijning en digitale veiligheid via campagnes, spreekuren en bijeenkomsten.
2.2.3	We willen dat iedereen zich veilig voelt op straat en beginnen daarom met de aanpak van straatintimidatie (Q1-Q4)		Het Plan van Aanpak Straatintimidatie is vastgesteld. De ontwikkeling van het meldpunt en de inzet van de activatiekar zijn gestart.
2.3	De verbinding tussen Zorg en Veiligheid wordt versterkt		
2.3.1	Samen met het Zorg- en Veiligheidshuis De Markiezaten en onze partners verminderen we overlast op straat met opvang en zorg voor kwetsbare personen (Q1-Q4)		De uitvoering van de regionale aanpak zorg en veiligheid verloopt volgens planning. Projecten als vroegsignalering, designerdrugs en Skaeve Huse liggen op schema.
2.3.2	Wij werken actief om geweld tegen vrouwen en meisjes te stoppen en te voorkomen, ook het doden van vrouwen omdat ze vrouw zijn (femicide) (Q1-Q4)		De aanpak van geweld tegen vrouwen en meisjes verloopt volgens planning. De voorbereidingen voor Orange the World 2026 zijn gestart.
2.3.3	We voeren Preventie met Gezag uit om jeugdcriminaliteit en jeugdoverlast te voorkomen of verminderen (Q1-Q4)		De aanpak van jeugdcriminaliteit is versterkt. Jeugdboa's, jongerenwerk, de IPTA-coach en straatcoaches dragen bij aan vroegsignalering en preventie.
2.4	De gemeente zorgt voor veiligheid in de leefomgeving		
2.4.1	We houden een grote crisisoefening om beter voorbereid te zijn op noodsituaties (Q4)		Vanaf oktober worden table-topoefeningen gehouden ter voorbereiding op de grootschalige crisisoefening begin 2027.

2.4.2	We maken een plan om incidenten rond de jaarwisseling te beperken (Q3-Q4)		De voorbereidingen voor de jaarwisseling 2026-2027 zijn gestart. Het districtelijke actieplan vuurwerk(overlast) is opgesteld.
2.4.3	We versterken de weerbaarheid en zelfredzaamheid van inwoners bij verstoringen (Q1–Q4)		Met bewustwordingscampagnes vergroten we de weerbaarheid van inwoners en ondernemers. Hiervoor zetten we diverse communicatiemiddelen in.
2.4.4	We werken aan een duurzame en klimaatbestendige toekomst door voorbereiding op hitte en wateroverlast, eisen aan evenementen en minder gebruik van dienstvoertuigen (Q1-Q4)		De uitvoering van maatregelen voor extreme weersomstandigheden loopt. Daarnaast is de APV aangepast en wordt duurzaam toezicht gestimuleerd.
	Overig uitvoering Pijlervisie Sociaal en Veilig (PV S&V) – Veilige Stad		
PV S&V	We ontwikkelen een veiligheidsaanpak voor de haven		Met politie, RIEC en andere partners werken we aan een integrale aanpak voor het havengebied tegen ondermijnende criminaliteit.
PV S&V	We zetten in op een Veilige school		Met scholen, politie en partners werken we aan een veilige schoolomgeving. Jeugdboa's zijn actief op en rond scholen.
PV S&V	We versterken de samenwerking met politie en met zorgpartners		Door informatie te delen en samen zichtbaar te zijn in de wijken, dragen boa's en politie bij aan veiligheid en veiligheidsgevoel.

Financiële bijstellingen *€ 274.000 nadeel*

Inzet straatcoaches € 182.000 nadeel (INC)

Ter versterking van de veiligheid, leefbaarheid en sociale cohesie zet de gemeente straatcoaches in als aanvulling op het bestaande instrumentarium. De inzet is gestart in het kader van de aanvullende maatregelen rond de jaarwisseling en blijkt een waardevolle aanvulling op de inzet van veiligheidspartners en maatschappelijke organisaties. Uit de eerste evaluatie blijkt dat de inzet positief wordt beoordeeld en bijdraagt aan een veiligere en leefbaardere gemeente. De kosten tot en met het eerste kwartaal van 2026 zijn gedekt uit de transformatiemiddelen. Voor voortzetting van de inzet gedurende de rest van 2026 is een aanvullend incidenteel budget van € 181.855 benodigd. Tegelijkertijd wordt onderzocht hoe de inzet van straatcoaches, in samenhang met het jongerenwerk en het specialistisch jongerenwerk, structureel kan worden geborgd.

Resterende mutaties (< €150.000)

- Actualisatie belastingen vastgoedobjecten € 38.000 nadeel (STR)
- Brand Heiningenflat € 34.000 nadeel (INC)
- Kledingvoorschriften BOA's € 20.000 nadeel (STR)

Inzet COA-middelen tijdelijke opvanglocatie statushouders/asielzoekers

Voor een periode van vijf jaar stelt het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) jaarlijks € 250.000 beschikbaar voor veiligheidsmaatregelen op en rondom Plein 13 en het Emplacement, in verband met de tijdelijke opvang van statushouders en asielzoekers. Binnen het taakveld Openbare Orde en Veiligheid (OOV) worden deze middelen ingezet voor de bekostiging van 2 fte boa's (circa € 150.000), 0,5 fte adviseur Veiligheid (circa € 52.000) en aanvullende veiligheidsmaatregelen (circa € 48.000). De gemeenteraad is hierover geïnformeerd via de raadsinformatiebrief van 26 mei 2026.

3. Beheer openbare ruimte

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
3.1	De openbare ruimte wordt steeds duurzamer		
3.1.1	We verwijderen 40.000 tegels in 2026 (Q1 - Q4)		Onder andere door projecten in Halsteren waaronder de Leemput, Buurtweg, Sint Maartensplein, Lindelaantje en Kastanjelaan
3.1.2	We gebruiken boombladeren opnieuw (Q1)		We hebben ons eigen bladafval toegepast in plantvakken en bij aanplant van nieuwe bomen. Tevens hebben we de leaf reducer aangeschaft die komend najaar de bladeren op locatie klein maakt, waardoor het kan blijven liggen.
3.1.3	We verbeteren de biodiversiteit door het herstellen van het coulisselandschap (Q1)		Dit hebben we uitgevoerd op industrieterrein TNP, 38.000 struiken en bomen zijn hier geplant in de vorm van hagen, boomrijen en houtsingels
3.1.4	We vergroten de aantrekkelijkheid van de openbare ruimte met het Villes et Villages fleuris concept op onze rotondes (Q2 en Q3)		Dit jaar hebben we de rotondes in Halsteren aangepakt en de winkellocatie bij Intratuin
3.2	De gemeente zorgt ervoor dat de openbare ruimte steeds beter wordt		
3.2.1	We werken het Integraal Maatschappelijk Beheer Kader (IMBK) uit en we maken beheerplannen (Q2)		De start is gemaakt met het maken van de beheerplannen, dit loopt volgens planning
3.2.2	We zorgen voor een veilige openbare ruimte (Q1 - Q4)		Onveilige plekken zijn gesnoeid en de maaitekeningen zijn aangepast zodat zichthoeken veilig zijn.
3.2.3	We werken aan een mooiere buitenruimte met een nieuw sierheesterconcept (Q4)		Dit sierheesterconcept hebben we toegepast in Hart van Halsteren. Daar zijn volgens de nieuwe manier sierheesters geplant.
3.3	De gemeente helpt de inwoner op een duidelijke en vriendelijke manier		
3.3.1	We betrekken de inwoners actief door duidelijke informatie (Q1 - Q2)		Dit doen we via de socials en middels participatieavonden en bewonersbrieven.
3.3.2	We voeren het speelruimteplan uit (Q1-Q4)		De aanbesteding is doorlopen en er is een leverancier geselecteerd.
3.3.3	We werken aan mobiliteitsproblemen naar aanleiding van de nota Mobiliteit (Q1 - Q2)		In de begroting nemen we drie zaken mee die we als pilot willen uitvoeren.
3.3.4	We maken een Landschaps-ontwikkelinguitvoeringsplan (Q2 en Q3)		Dit plan heet het LOUP en is ambtelijk gereed gebracht.

Beeldkwaliteitsambities

In onderstaande tabel zijn de ambities (A) en scores (S) verwoord per thema en per functioneel gebied. De ambities zijn in december 2022 bij het vaststellen van het IBOR (Integraal Beheerplan Openbare Ruimte) 2023-2027 door de raad bepaald. De scores zijn de gerealiseerde resultaten in 2026.

Thema's	Binnenstad		Bijzondere gebieden		Invals-wegen		Woon-gebieden		Industrie-gebieden		Parken		Recreatie-gebieden		Buiten-gebied	
	A	S	A	S	A	S	A	S	A	S	A	S	A	S	A	S
Groen	B	B	B	B	B	B	B	C	C	C	B	B	C	B	C	C
Verharding	B	B	B	C	B	C	B	C	C	C	B	C	C	B	C	B
Water	B	B	B	B	B	B	B	B	C	B	B	B	C	B	C	B
Riolering	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
CTK*	B	C	B	C	B	C	B	C	B	B	B	C	B	C	B	C
Meubilair	B	B	B	B	B	B	B	B	C	B	B	B	C	B	C	B
Reiniging	A	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B

*CTK staat voor Civieltechnische Kunstwerken,

De lagere scores voor verharding, civieltechnische kunstwerken en reiniging zijn verklaarbaar vanuit de actuele onderhoudssituatie en de haalbaarheid van de huidige beeldkwaliteitsambities.

Bij verharding is in verschillende gebieden sprake van achterstallig onderhoud. Dit is zichtbaar in de lagere scores voor bijzondere gebieden, invalswegen, woongebieden en parken. De gemeenteraad heeft hiervoor aanvullende middelen beschikbaar gesteld. Deze middelen worden de komende jaren ingezet om de onderhoudsachterstanden planmatig terug te brengen. De huidige scores laten daarmee zien waar de onderhoudsopgave ligt. Naarmate de geplande onderhoudsmaatregelen worden uitgevoerd, kan het kwaliteitsniveau worden verbeterd.

Ook bij de civieltechnische kunstwerken is sprake van een onderhoudsopgave. De lagere score hangt samen met de noodzakelijke inhaalslag die de komende jaren wordt uitgevoerd. Op basis van inspecties en prioritering worden de meest urgente objecten als eerste aangepakt. Hiermee wordt stapsgewijs toegewerkt naar een passend kwaliteitsniveau.

Voor reiniging in de binnenstad blijkt kwaliteitsniveau A in de praktijk niet haalbaar. De beeldkwaliteit wordt in de binnenstad mede beïnvloed door factoren waarop de gemeente geen of slechts beperkte invloed heeft. Het type bestrating maakt het verwijderen van onkruid en vervuiling niet altijd eenvoudig. Daarnaast gaat het onder meer om graffiti en stickers op eigendommen van derden, zoals nutskasten en regenpijpen. Ook klein zwerfafval wordt in de kwaliteitsmeting meegenomen. In Bergen op Zoom speelt bijvoorbeeld de grote hoeveelheid confetti na carnaval een rol in de beoordeling van de beeldkwaliteit.

Door bij de begroting 2027 opnieuw te kijken naar een passende beeldkwaliteitsambitie, sluiten de vastgestelde kwaliteitsniveaus beter aan bij de werkelijkheid. Daarmee ontstaat een eerlijk en transparant beeld van de prestaties van de gemeente en kunnen de beschikbare middelen gericht worden ingezet op de grootste onderhouds- en maatschappelijke opgaven. De aangepaste kwaliteitsniveaus zijn daarmee geen doel op zich, maar zorgen ervoor dat de kwaliteitsambitie aansluit bij de feitelijke prestaties, de beschikbare middelen en de invloed die de gemeente op de kwaliteit kan uitoefenen.

Financiële bijstellingen *€ 3.000 nadeel*

Gladheidbestrijding buitendienst **€ 150.000 nadeel (INC)**

Als gevolg van extreme sneeuwval in het 1e kwartaal 2026 is er t.o.v. andere jaren bovenmatige inzet geweest op gladheidbestrijding. De meerkosten worden geschat op € 150.000.

Energiekosten openbare verlichting **€ 150.000 voordeel (INC)**

Op de energiekosten op openbare verlichting is sprake van een incidenteel voordeel, onder meer door een restitutie vanuit Enexis over de periode 2017 t/m 2023.

Resterende mutaties (< €150.000)

- Bedrijfskleding buitendienst € 21.000 nadeel (STR)
- Bijstelling voorziening Regeling Vervroegde Uittreding € 6.000 nadeel (INC)

Budgettair neutrale mutaties

Budgetswap t.b.v. duurzaamheidsmaatregelen binnenstad (zie programma 4) € 24.000 voordeel (INC)

4. Economie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
4.1	De gemeente creëert ruimte voor Economie		
4.1.1	We bieden ruimte voor het MKB op Schans VI (Q1-Q4)		Met dit project lopen we nog steeds op planning, participatie is inmiddels ook al succesvol opgestart.
4.1.2	We verkennen de omvorming van locaties voor woningbouw in Halsteren via schuifpuzzel (Q1-Q4)		De opdracht is veranderd naar aanleiding van het bestuursakkoord, hier wordt onder de optimalisatie van bedrijventerreinen de doelstelling benoemd dat we bedrijven uit woonwijken willen begeleiden naar bedrijventerreinen. Hierdoor moet de oorspronkelijke opdracht verbreed worden naar de gehele gemeente in plaats van alleen Halsteren en dat vereist een nieuwe projectaanpak.
4.1.3	We versterken het lokale en regionale bedrijfsleven door de ontwikkeling Ster van Lepelstraat (Q1-Q4)		Door de aangekondigde koerswijziging in het bestuursakkoord heeft dit project nieuwe uitgangspunten gekregen. Dat betekent impliciet dat we de beoogde doelstellingen in 2026 niet gaan halen.
4.1.4	We stellen een ruimtelijk-economisch toekomstbeeld op voor het werklandschap Auvergnepolder (Q1-Q4)		De criteria in het bestuursakkoord m.b.t. de Auvergnepolder betekenen een aanpassing in de opdracht. Dit zorgt voor additioneel onderzoek en voor vertraging in het proces. De doelstelling wordt verder weer meegenomen in de begroting 2027.
4.2	De gemeente faciliteert de transitie naar een nieuwe economie		
4.2.1	We faciliteren de samenwerking tussen ondernemers via een gemeente-breed ondernemersfonds (Q1-Q4)		Er zijn meerdere stappen gezet de afgelopen periode om de realisatie van het ondernemersfonds te kunnen behalen. Er is nauw contact en overleg geweest met de initiatiefgroep en brengen dit nog in 2026 ter besluitvorming richting raad.
4.2.2	We vergroenen en verduurzamen onze bedrijventerreinen (Q1-Q4)		De voorgenomen doelstellingen liggen op planning.
4.2.3	We werken aan een veiligere en economische aantrekkelijkere Theodorushaven (Q4)		Eind 2026 zullen wij uw raad informeren conform begroting met een Raadsinformatiebrief over de voortgang op de verschillende doelen.
4.2.4	We stimuleren plantbased door onderzoeksfaciliteiten in het DAB-lab (Q1-Q4)		Om verschillende scenario's ten aanzien van een nieuwe governance te kunnen schetsen en te toetsen heeft de gemeente een marktconsultatie georganiseerd. In samenwerking met de Provincie is een task force gevormd om in gezamenlijkheid de ontbinding "zacht" te laten landen. Daarnaast kijken we praktisch hoe DAB het GCC kan helpen bij het ondersteunen en faciliteren van de activiteiten en bedrijven. Samen met de bedrijven en kennisinstellingen en tevens gefaciliteerd door de nodige subsidies zijn eveneens nieuwe laboratorium- en lesfaciliteiten in gebruik genomen.

4.3	De gemeente zet in op een beleefbare binnenstad, dorpskernen en wijkcentra		
4.3.1	We breiden onze gereedschapskist uit om leegstand aan te pakken (Q1-Q4)		De doelstellingen op deze actie waren in het eerste gedeelte van 2026 al behaald, de leegstandsverordening is sinds 1 juli 2026 van kracht gegaan.
4.3.2	We vergroenen ons winkelgebied en maken een plan voor een betere parkeergarage De Parade én bewaakte fietsenstalling (Q1-Q4)		Voor de parade is een projectleider aangesteld en wordt in 2026 de samenwerkingsovereenkomst met de particuliere partijen nog afgerond. De werkzaamheden kunnen hiermee in 2027 aanvangen.
4.4	De gemeente faciliteert een veelzijdige en duurzame vrijetijdsbesteding		
4.4.1	We rollen de positionering van Bergen op Zoom uit en zetten onze gemeente op de kaart (Q1-Q4)		Er is een interne werkgroep ingericht die hiermee aan de slag is en een implementatieplan heeft opgesteld.
4.4.2	We ontwikkelen het VVV door tot een eigentijdse citymarketing-organisatie (Q1-Q4)		Alhoewel de verkiezingen en formaties voor enige vertraging hebben gezorgd in dit proces (mede vanwege de participatie van de Gemeente Steenbergen en Woensdrecht in de VVV Brabantse Wal) koersen we nog steeds af op besluitvorming in 2026.

Financiële bijstellingen *€ 66.000 nadeel*

Resterende mutaties (< €150.000)

- Verlaging dotatie voorziening groot onderhoud Theodorushaven € 44.000 voordeel (STR)
- Diverse posten grondbedrijf € 37.000 voordeel (INC)
- Bijstelling budget uitvoering leegstandverordening 2026 € 20.000 voordeel (INC)
- Huur en lease VVV € 6.000 nadeel (STR)
- Actualisatie belastingen vastgoedobjecten € 8.000 nadeel (STR)
- Kosten Evenementen € 35.000 nadeel (INC)
- Kosten Ster van Lepelstraat € 70.000 nadeel (INC)
- Lagere opbrengsten Snippergroen € 103.000 nadeel (INC)

Budgettair neutrale mutaties

- Budgetswap ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen binnenstad € 105.000 nadeel

Salariskosten die ten laste kwamen van programma 1, 3 en 4 worden gedekt uit de beschikbare CDOKE-middelen binnen programma 9. Hierdoor valt binnen programma 1 (€ 80.000), programma 3 (€ 24.000) en programma 4 (€ 100.000) in totaal € 204.000 aan budget vrij. Deze vrijval van € 204.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Winkelimpuls Binnenstad en ingezet voor duurzaamheidsmaatregelen in de binnenstad. Omdat de toevoeging aan de reserve volledig binnen programma 4 wordt verantwoord, staat tegenover de vrijval van € 100.000 binnen dit programma een toevoeging aan de reserve van € 204.000. Per saldo leidt dit binnen programma 4 tot een nadeel van circa € 105.000.

- Project Grote Oogst € 160.000 voordeel

In 2026 verwachten we minder uitgaven voor het project “Grote Oogst”. Deze uitgaven worden naar verwachting in 2027 besteed. De dekking uit de reserve duurzaamheid vindt plaats in programma 9 Milieu.

5. Onderwijs

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
5.1	In Bergen op Zoom zijn scholen heel, veilig, inclusief, toegankelijk en duurzaam		
5.1.1	We geven kinderen op school en in de opvang op tijd hulp (Q1-Q4)		In 2025 is een traject opgestart om te komen tot een trajectvoorziening op een aantal scholen, samen het samenwerkingsverband Brabantse Wal Voortgezet Onderwijs.
5.1.2	We geven kinderen in kwetsbare situaties meer onderwijskansen (Q1-Q4)		2026 is het laatste jaar van de landelijke beleidsperiode. Eind 2025 is gestart met de voorbereiding voor het onderwijskansenplan 2027-2030.
5.1.3	We maken scholen klaar voor de toekomst (Q1-Q4)		Diverse projecten zijn opgestart conform planning IHP.
5.2	In Bergen op Zoom hebben we een robuust onderwijsaanbod		
5.2.1	We helpen scholen en bedrijven om beter met elkaar samen te werken (Q1-Q4)		Effectenkaart en rapport over versterking van het mbo zijn opgeleverd. De gemeente overlegt met Curio over samenwerking tussen scholen, gemeente en bedrijven.
5.2.2	We zorgen ervoor dat leerlingen vaker op school zijn (Q1-Q4)		Regioplan Basisvaardigheden 2026–2029 vormt de basis voor 14 gemeenten. Bergen op Zoom kiest lokaal voor de focus ‘gezin’.
5.3	In Bergen op Zoom is zo min mogelijk sprake van laaggeletterdheid bij ouders/volwassenen		
5.3.1	We pakken laaggeletterdheid samen aan in Bergen op Zoom (Q1-Q4)		Eén lokale aanpak helpt gezinnen met taalproblemen beter te bereiken. Het aanbod voor ouders en professionals is online in kaart gebracht.
5.3.2	We helpen gezinnen om thuis meer met taal bezig te zijn (Q1-Q4)		We zetten in op begrijpelijke taal: met de Direct Duidelijk Deal, heldere communicatie en trainingen voor teams.

Financiële bijstellingen *€ 347.000 nadeel*

Doordecentralisatie ABBO **€ 205.000 nadeel (INC)**

De effectuering van de afspraken met de scholengroep ABBO betreft de verkoop van de scholen, éénmalig ontstaat hierdoor een nadeel omdat in 2026 de afschrijvingslasten al geboekt zijn. Deze afschrijvingslasten vallen in de jaren erna vrij, dit verwerken we in de begroting.

Resterende mutaties (< €150.000)

- Kosten onderhoudscontract de wissel € 24.000 nadeel (STR)
- Actualisatie belastingen vastgoedobjecten € 18.000 nadeel (STR)

Budgettair neutrale mutaties

Overzetten budget vastgoed programma 1 naar programma 5 € 100.000 nadeel

6. Sport, cultuur en recreatie

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
6.1	We hebben een toekomstbestendige sport- en beweeginfrastructuur		
6.1.1	We werken aan toekomstbestendige en vitale sportverenigingen (Q1-Q4)		Het plan van aanpak voor een sociaal veilige sportomgeving is vastgesteld. Samen met het Sportbedrijf BoZ worden de acties uitgewerkt en uitgevoerd om de basiseisen te implementeren; de aftrap vond plaats tijdens een sportcafé in september.
6.1.2	We werken aan toekomstbestendige, duurzame en toegankelijke sportaccommodaties (Q1-Q4)		
6.1.3	We ronden de Businesscase Sport af (Q1-Q4)		Het juridisch advies is ontvangen. Op basis hiervan wordt een voorstel en procesaanpak opgesteld om binnen een redelijk termijn met de verenigingen te komen tot duurzame huurovereenkomsten die voldoen aan vigerend beleid en wet- en regelgeving.
6.2	Bewegen en sport zijn voor iedereen toegankelijk		
6.2.1	We zetten ons in om de openbare ruimte beweegvriendelijk in te richten (Q1 - Q4)		Het Plan van Aanpak tbv Urban Sports & Culture is gereed. Daarbij kijken we naar de verbinding tussen sport, cultuur, talentontwikkeling en ontmoeting in de openbare ruimte.
6.2.2	We stimuleren bewegen en sportdeelname onder onze inwoners (Q1- Q4)		
6.2.3	We zorgen voor een divers sport en activiteiten aanbod voor iedereen (Q1-Q4)		
6.3	Bergen op Zoom heeft een toekomstbestendige culturele infrastructuur		
6.3.1	We voltooien de Businesscases CKB en Markiezenhof (Q1-Q4)		De businesscases van het CKB en het Markiezenhof zijn afgerond en worden uitgevoerd. Het CKB is geïntegreerd binnen de gemeente en het Markiezenhof is per 1 juli verzelfstandigd, waarbij de ontvlechting verder wordt afgerond
6.3.2	We implementeren het nieuwe beleidskader en subsidierelatie bouwclubs (Q1-Q4)		
6.3.3	We stimuleren cultuurdeelname en cultuureducatie (Q1-Q4)		
6.3.4	We zorgen ervoor dat de bibliotheek toegankelijk blijft voor alle inwoners (Q1-Q4)		

Taakstelling Markiezenhof **€ 219.000 nadeel (INC)**

Het Markiezenhof is per 1 juli verzelfstandigd. In de aanloop hiernaartoe zijn er nog incidentele kosten gemaakt m.b.t. de exploitatie van het Markiezenhof zoals inhuur van personeel (definitieve invulling daarvan is door de stichting gebeurd). Door deze incidentele kosten is de taakstelling voor het 1e halfjaar 2026 niet ingevuld. Vanaf 1 juli 2026 is de taakstelling verwerkt in het subsidiebedrag. Wanneer de stichting de taakstelling niet (volledig) realiseert hebben zij het weerstandsvermogen om dit op te vangen.

Resterende mutaties (< €150.000)

- Actualiseren huur en subsidie Markiezenhof € 5.000 voordeel (STR)
- Bijstelling voorziening Regeling Vervroegde Uittreding € 2.000 nadeel (INC)
- Financiële inrichting huur/verhuur van Blokstallen en Eventum € 10.000 nadeel (STR)
- Actualisatie belastingen vastgoedobjecten € 33.000 nadeel (STR)
- ZLM-tour € 78.000 nadeel (INC)
- Transitiekosten Markiezenhof € 100.000 nadeel (INC)
- Afboeken boekwaarde ontmanteling Spraypark € 113.000 nadeel (INC)

Budgettair neutrale mutaties

Bijstelling post onvoorzien (zie programma 1) Zeeverkenners € 75.000 nadeel (INC)

Bijstelling subsidie het Markiezenhof 2026

Het subsidiebedrag voor St. Het Markiezenhof is € 86.000 hoger dan opgenomen in het eerdere raadsbesluit, als gevolg van de definitief vastgestelde huur. Deze hogere subsidie wordt gecompenseerd door hogere huurinkomsten binnen de gemeentelijke vastgoedexploitatie, waardoor deze bijstelling budgetneutraal is.

7. Wmo en jeugd

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
7.1	De gemeente biedt de juiste zorg en ondersteuning aan haar inwoners		
7.1.1	We werken aan een toekomst-bestendig sociaal domein (Q1-Q4)		We werken verder aan de transformatie sociaal domein: versterking sociale basis, voorbereiding wijkteams en inzet op preventie en normaliseren.
7.1.2	We zorgen voor Stevige Lokale Teams (Q1-Q4)		Het wijkteam in gebied de Oude Stad is gestart. Eind september starten de wijkteams in Noord en Oost. De teams West, Halsteren & Lepelstraat starten in december.
7.1.3	We normaliseren lichte (jeugd)hulpvragen (Q1-Q4)		Normaliseren lichte jeugdhulpvragen is in uitvoering via de transformatie sociaal domein.
7.2	Niemand mag buiten de boot vallen		
7.2.1	We zorgen dat de opvang voor asielzoekers in onze gemeente kan starten in 2026 (Q1-Q2)		De opvang van asielzoekers door het COA op het Emplacement is eind Q2 gestart.
7.2.2	We zorgen voor tijdelijke opvangplekken en voorzieningen voor Oekraïners en vergunninghouders (Q1-Q4)		Het college werkt aan de ontwikkeling van drie doorstroomlocaties voor tijdelijke huisvesting. Deze locaties worden in eerste instantie ingezet voor Oekraïense vluchtelingen die binnen de gemeente verblijven en dragen bij aan het realiseren van voldoende opvang- en huisvestingscapaciteit voor aandachtsgroepen. De locaties zijn geselecteerd en de verdere uitwerking, inclusief participatie met omwonenden en belanghebbenden, wordt voorbereid.
7.2.3	We regelen dagbesteding die voor iedereen beschikbaar is (Q1-Q4)		We werken aan het beter benutten en uitbreiden van indicatievrije dagbesteding.
7.3	De menselijke maat staat centraal		
7.3.1	We werken met de integrale verordening aan een nieuwe manier van werken (Q1-Q4)		We werken volgens de integrale verordening en tevens aan een actualisatie richting 2027.
7.3.2	We werken aan een plan (de Lokale Inclusie Agenda) om onze gemeente toegankelijker en inclusiever te maken (Q1-Q4)		In lijn met de begroting werken we aan de Lokale Inclusie Agenda 2026–2029 om deelname voor iedereen mogelijk te maken.
7.3.3	We brengen in kaart hoeveel gebruik er is gemaakt van het Doorbraak-fonds en wat het effect was (Q2)		Er zijn in Q1 en Q2 2026 26 aanvragen ingediend, waarvan 24 aanvragen zijn toegekend voor een totaalbedrag van € 32.865.
7.4	De zorg blijft betaalbaar		
7.4.1	We werken aan een vermindering van het beroep op jeugdhulp, door inzet van de juiste hulp op het juiste moment en niet langer dan nodig (Q1-Q4)		We werken hieraan door onder andere de inzet van trajectvoorzieningen, zodat passende hulp eerder beschikbaar is en zwaardere hulp minder vaak nodig is.
7.4.2	We richten de ondersteuning zo in dat mensen zelfredzamer worden in het huishouden (Q1-Q4)		We werken verder aan een aanpak waarmee inwoners langer zelf hun huishouden kunnen doen. Onder andere door te werken aan de inzet van re-ablement en een vrijwilligersdienst.
7.4.3	We werken aan een gezond, actief en zelfstandig leven voor onze inwoners (Q1 - Q4)		Dit doen we via de uitvoering van acties vanuit IZA (Integraal Zorg Akkoord) en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord).

7.4.4	We voeren het subsidiebeleid 'Doen wat Nodig is' uit (Q1 - Q4)		In maart 2026 stelde het college de subsidieregeling Maatschappelijke Opgaven en Eigen Kracht 2027 vast, inhoudelijk gelijk aan 'Doen wat Nodig is' met een wijziging in de verdeling; kleine subsidiepartners worden daarmee losgekoppeld van het professionele sociaalmaatschappelijk werk.

Financiële bijstellingen *€ 1.018.000 nadeel*

Jeugdgezondheidszorg **€ 300.000 nadeel (STR)**

De nieuwe aanbesteding van de jeugdgezondheidszorg voor 0-4-jarigen leidt vanaf 2026 tot een hogere kostprijs. Hierbij zorgen de groei van het aantal 0-4-jarigen en de uitbreiding van het Rijksvaccinatieprogramma mede voor deze hogere kosten. Dit resulteert in een structureel nadeel van circa €300.000.

Resterende mutaties (< €150.000)

- Actualisatie belastingen vastgoedobjecten € 8.000 nadeel (STR)
- Gedupeerden toeslagenaffaire € 36.000 voordeel (STR)

Taakmutaties via de meicirculaire 2026 (budgettair neutraal met algemene uitkering in programma 1)

Centrumfuncties **€ 705.000 nadeel (STR)**

In de meicirculaire zijn aanpassingen opgenomen in de bedragen die we als centrumgemeente ontvangen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang. Deze middelen lopen via een decentralisatie uitkering in de algemene uitkering. We passen deze bedragen 1-op-1 aan op het regionale budget voor deze taken.

Kinderopvang pleegzorg **€41.000 nadeel (STR)**

Overig

In het 1e concernbericht is aangegeven dat de budgetten voor de Wmo en Jeugd realistisch zijn begroot. Omdat het gaat om zogenoemde 'openeindregelingen', blijven financiële afwijkingen echter altijd mogelijk. De gemeente is namelijk verplicht ondersteuning en zorg te bieden aan inwoners die daarvoor in aanmerking komen. Op basis van de huidige ontwikkeling van het aantal indicaties en de gerealiseerde uitgaven zijn er op dit moment geen signalen dat de uitgaven aanzienlijk zullen afwijken van de begroting. Wel blijft er een financieel risico bestaan. Een stijging van het aantal aanvragen of enkele complexe en kostbare zorgtrajecten kunnen alsnog leiden tot hogere uitgaven. Op dit moment is daar echter geen aanleiding voor.

Veilig Thuis

Er wordt regionaal rekening gehouden met een aanvullende financiële aanvraag voor Veilig Thuis van naar verwachting € 0,6 miljoen voor alle deelnemende gemeenten gezamenlijk. De aanvraag is nog niet formeel ingediend en de verdeling over de gemeenten is nog niet bekend. De financiële gevolgen voor onze gemeente kunnen daarom op dit moment nog niet worden bepaald. Eventuele financiële effecten zijn nog niet verwerkt in het concernbericht.

8. Werk en inkomen

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
8.1	Alle inwoners doen mee		
8.1.1	We ondersteunen inwoners bij werken en meedoen aan de samenleving (Q1-Q4)		De uitvoering gebeurt zoals in de begroting staat.
8.1.2	We versterken de samenwerking tussen de ISD Brabantse Wal, de WVS en het Werkplein Hart van West-Brabant (Q1-Q4)		De pilot in Woensdrecht is in voorbereiding.
8.2	Bestaanszekerheid van kwetsbare inwoners versterken		
8.2.1	We werken er aan dat minder mensen schulden hebben (Q1-Q4)		Het Beleidsplan Schuldhulpverlening 2025-2028 is in mei 2026 door de gemeenteraad vastgesteld.
8.2.2	We werken samen om schulden vroeg te signaleren (Q1-Q4)		De uitvoering gebeurt zoals in de begroting staat.
8.2.3	We werken er aan dat minder inwoners in armoede leven (Q1 t/m Q4)		De projecten zijn uitgevoerd volgens planning. De Hulpgids is uitgebreid, de samenwerking medische hulpmiddelen en de aanpak alleenstaande moeders zijn gestart.
8.2.4	We maken het makkelijk om gebruik te maken van regelingen (Q1-Q4)		De nieuwe Meedoenregeling met digitale webshop is ingevoerd. Daarnaast zijn scholen en maatschappelijke organisaties voorgelicht over minimaregelingen en armoedeprojecten.
8.2.5	We gaan door met het aanpakken van energiearmoede (Q1-Q4)		Op 1 september is het project Energiefixers 2.0 gestart.

Financiële bijstellingen *€ 452.000 voordeel*

Levensonderhoud (BUIG) **€ 1.071.000 voordeel (INC)**

De gemeente ontvangt van het Rijk de middelen voor de uitkeringen levensonderhoud via het BUIG-budget. De hoogte van dit budget hangt af van CBS-gegevens over bijvoorbeeld werkloosheid en inkomen, de ontwikkeling van prijzen en de inzet van loonkostensubsidies. Zoals we in het 1e Concernbericht hebben vermeld is de BUIG voor 2026 fors hoger dan begroot. Ook het nader voorlopige budget blijft nagenoeg op dit niveau (€ 35.000 hoger dan het voorlopig budget).

In de begroting 2026 was er een tekort op het onderdeel levensonderhoud van € 850.000. In het 1e Concernbericht hebben we aangegeven om de hogere BUIG-uitkering voorlopig budgettair neutraal te verwerken. Nu we meer zicht hebben op de ontwikkeling van de uitkeringen, stellen we voor om het budget van de uitkeringen te verlagen van € 39,0 miljoen naar € 38,1 miljoen. Door deze aanpassing komt het onderdeel levensonderhoud voor 2026 licht positief uit (€ 200.000). Daarnaast is er nog een voordeel op de BBZ (minder verstrekkingen). In totaal komt het onderdeel levensonderhoud daardoor € 1.071.000 positiever uit.

Resterende mutaties (< €150.000)

Participatie	€ 128.000 voordeel (STR)
Voordelig jaarrekeningresultaat 2025 WVS	€ 68.000 voordeel (INC)
Bijdrage ISD (1e begrotingswijziging 2026 ISD)	€ 51.000 voordeel (INC)

Taakmutaties via de meicirculaire 2026 (budgettair neutraal met algemene uitkering in programma 1)

Alleenverdienersproblematiek / Aanvullende energiehulp/ problematische schulden
€ 337.000 nadeel (STR)

We ontvangen middelen vanuit het Rijk om huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdieners-problematiek individuele bijstand te bieden.
We ontvangen gelden om het mogelijk te maken om huishoudens met een hoge energierekening en een laag inkomen gericht te benaderen, passende ondersteuning te bieden en daarbij gebruik te maken van het bestaande lokale hulpaanbod.
Om de doelgroep met problematische schulden te bereiken worden landelijk afspraken gemaakt over vroeg signalering, voor de uitvoering ontvangen we hiervoor gelden.

Bijdrage WVS **€ 530.000 nadeel (STR)**

Via de meicirculaire ontvangen we participatiegelden voor de ondersteuning en begeleiding van inwoners bij werk. Regionaal is afgesproken dat deze middelen naar de WVS gaan.

Overhevelingen van budgetten van 2026 naar 2027

Aanpakken van armoede

In 2023 zijn we gestart met een actieprogramma armoedeverzachting. Door de gemeenteraad zijn destijds voor dit actieprogramma incidentele middelen beschikbaar gesteld. Eind 2026 eindigt het actieprogramma. Tijdens de uitvoering van het actieprogramma zijn diverse acties opgestart, die we in 2027 willen voortzetten, zoals de Hulpgids, menstruatieuitgiftepunten en kledingbank. Voor de voorzetting van deze acties is het resterende budget van de incidentele middelen in 2027 nodig. Daarom wordt het nog resterende bedrag van € 125.000 overgeheveld naar 2027.

9. Milieu

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
9.1	Inwoners scheiden hun afval		
9.1.1	We verlagen de hoeveelheid restafval		Naar max 100 kg per inwoner en min 60% van het huishoudelijk afval recyclen in 2030 o.b.v. grondstoffenbeleidsplan.
9.2	Inwoners leven in een gezonde leefomgeving		
9.2.1	We sturen actief op verbetering van de luchtkwaliteit		Deelname aan landelijke monitoring luchtkwaliteit (aanleveren data). Structureel uitvoeren van luchtmetingen en acteren op overschrijdingen.
9.2.2	We borgen de bodemkwaliteit en actualiseren bodembeleid		Borgen actuele bodemkwaliteit en verlenen van medewerking aan additionele onderzoeken opkomende stoffen.
9.3	Bergen op Zoom is een duurzame gemeente		
9.3.1	We voeren het Uitvoeringsprogramma DEK 2025-2026 uit		Terugkoppeling middels paragraaf duurzaamheid.
9.3.2	We voeren DEK-scans uit		DEK-scans brengen per afdeling en proces snel in beeld waar kansen liggen voor concrete duurzaamheidswinst.
9.3.3	We ontwikkelen structurele CO_2-monitoring		Tooling gegund en opbouw database gestart, met focus op de 6 kompasrichtingen. Te starten met CO2-reductie.
9.3.4	We stellen beleidsregels op voor biobased bouwen en ontwikkelen een kansenkaart voor duurzame gebiedsontwikkeling		Afgerond, vastgesteld en opgeleverd.
9.3.5	We versterken duurzaamheidseducatie in de regio		In samenwerking met de gemeenten Woensdrecht en Steenbergen ondersteunen we het Natuurpodium bij het ontwikkelen en aanbieden van lessen over thema's zoals klimaat, water, energie en biodiversiteit.
9.4	De gemeente heeft een toekomstbestendige leefomgeving door de energietransitie		
9.4.1	We voeren een verkenning uit voor energietransitiebreed gemeentelijk beleid		Waterstof-tracéstudie & Bronnen- en Warmtestudie opgeleverd.
9.4.2	We werken aan de uitvoering van de warmtetransitie en stellen nieuw beleid op		De Schans-Halsteren wordt in 2027 opgeleverd; Warande-Oost in Q4. De wettelijke termijn voor het warmteprogramma verschuift naar 2027.
9.4.3	We geven uitvoering aan de RES 1.0 en het Regionaal Plan Energiesysteem 0 West-Brabant Energie in Balans (RPE-WBEB)		Vergunningsaanvraag Repowering windmolens wordt behandeld. Er wordt gewerkt naar het uitvoeringsprogramma van het RPE-WBEB.
9.4.4	We ondersteunen de verduurzaming van woningen en het bestrijden van energiearmoede		Nieuwe opdrachtnemer geselecteerd voor uitvoering Lokale Aanpak Isolatie, project "zonnepanelen op sociale huurwoningen" afgerond.

9.5	We werken toe naar een klimaatrobuuste leefomgeving		
9.5.1	We stellen een gemeentelijk Kader Richtlijn Wateractieplan op		De aanbesteding is doorlopen. Komende maanden wordt met verschillende afdelingen onderzocht waar impulsen mogelijk zijn.
9.5.2	We stellen een natuurherstelplan op		Het LOUP is in de afrondende fase, besluitvorming gepland voor Q4.
9.5.3	We geven uitvoering aan de Bergse Adaptatie Strategie 2.0		Binnen de strategie wordt gewerkt aan deelproducten zoals actieplan Hitte, klimaat-portaal en de communicatieaanpak.

Financiële bijstellingen *€ 163.000 Nadeel*

Resterende mutaties (< €150.000)

- Diversen € 3.000 nadeel (INC)

Budgettair neutrale mutaties

Project Grote Oogst 160.000 Nadeel (INC)

In 2026 vindt een lagere onttrekking van € 160.000 aan de reserve duurzaamheid plaats voor het project Grote Oogst. Deze uitgaven zullen naar verwachting in 2027 worden uitgegeven. De uitgaven van dit project vinden plaats in programma 4 Economie.

CDOKE / Lokale Aanpak Isolatie

We verwachten in 2026 meer CDOKE uitgaven als gevolg van hogere projectkosten, budgetswap ten behoeve van duurzaamheidsmaatregelen binnenstad en advieskosten Soorten Management Plan voor in totaal € 433.000. Deze uitgaven brengen we ten laste van de reeds ontvangen CDOKE gelden 2024/2025. Daarnaast vindt een bijstelling plaats van uitgaven Lokale aanpak Isolatie ad. € 6.000.

10. Volkshuisvesting, leefomgeving & stedelijke vernieuwing

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
10.1	De woningnood wordt verkleind door de bouw van 500 nieuwe woningen per jaar		
10.1.1	We geven prioriteit aan de uitvoering van de benoemde pilot projecten woningbouw (Q1-Q4)		De voortgang van de woningbouwprojecten verloopt conform planning
10.1.2	We zoeken naar extra gebieden voor woningbouwontwikkeling (Q1-Q4)		Op dit moment bieden de lopende woningbouwprojecten voldoende mogelijkheden om de vereiste groei mogelijk te maken
10.1.3	We werken aan een stedelijke vernieuwing in Gageldonk-Oost en Warande met focus op leefbaarheid (Q1-Q4)		Het projectplan bevindt zich in de voorbereidingsfase.
10.1.4	We actualiseren de regionale woondeal West-Brabant		De laatste versie dateert van eind 2025.
10.2	Er is een passend woningbestand, afgestemd op de vraag van de verschillende doelgroepen		
10.2.1	We geven uitvoering aan het volkshuisvestings-programma (Q1-Q4)		Het VHP is goedgekeurd door het college en wordt in Q3 2026 aan de raad voorgelegd.
10.2.2	We werken verder aan de Woonzorgvisie (Q2)		In samenwerking met de regio is het uitvoeringsprogramma voor de woonzorgvisie gestart per 2026 en is een kwartiermaker aangesteld.
10.2.3	We geven voorrang aan huisvesting voor senioren (Q1-Q4)		Op basis van nieuwe richtlijnen is minimaal 30% van de nieuwbouwwoningen geschikt voor ouderen (levensloopbestendig)
10.2.4	We werken regionaal aan themagerichte aanpak arbeidsmigranten (Q1-Q4)		De plannen voor beoogde nieuwbouwlocatie (Havendijk) ondervinden vertraging door juridische procedures.
10.2.5	We geven wederzijds uitvoering aan onze prestatieafspraken met Stadlander (Q1-Q4)		De prestatieafspraken 2024-2028 worden voor 2027 uitgewerkt in een jaarschijf.
10.2.6	We helpen starters op de huizenmarkt op weg (Q1-Q4)		Voor de startersleningen is extra budget toegekend; het revolverend fonds is momenteel toereikend voor ca aanvragen. Het aanvraagsysteem is verbeterd en daarmee duidelijker en transparanter geworden.
10.2.7	We geven invulling aan de uitbreidingsopgave voor de woonwagenstandplaatsen (Q3)		
10.3	De gemeente geeft duidelijk aan welke ruimtelijke mogelijkheden er zijn per locatie		
10.3.1	We werken aan het opstellen van het omgevingsplan (Q1-Q4)		
10.3.2	We herijken onze omgevingsdialoog bij ruimtelijke procedures. (Q1-Q4)		
10.3.3	We gebruiken ook bij ruimtelijke procedures begrijpelijke taal (Q1-Q4)		
10.4	Iedereen kan zich (duurzaam) verplaatsen in onze gemeente en heeft voldoende parkeergelegenheid		
10.4.1	We vervolgen de integrale duurzame mobiliteitsaanpak (Q4)		

Financiële bijstellingen	*€ 47.000 voordeel*

Resterende mutaties (< €150.000)

- Bijstelling budget uitvoering Leegstandsverordening 2026 € 50.000 voordeel (INC)
- Detacheringsvergoeding Woensdrecht € 13.000 voordeel (INC)
- Bijstellen budget Geobasis-registratie € 8.000 voordeel (INC)
- Bijstelling onttrekking voorzieningen RVU € 22.000 nadeel (INC)
- Actualisatie vastgoedobjecten € 2.000 nadeel (STR)

Paragrafen

2.1 Duurzaamheid

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
11.1	CO2-reductie: Bergen op Zoom is in 2050 klimaatneutraal		
5.1.3	We maken scholen klaar voor de toekomst (Q1-Q4)		
9.3.1	We voeren het Uitvoeringsprogramma DEK 2025-2026 uit		
9.3.2	We voeren DEK-scans uit		
9.3.3	We ontwikkelen structurele CO_2-monitoring		
9.3.5	We versterken duurzaamheidseducatie in de regio		
9.4.1	We voeren een verkenning uit voor energietransitiebreed gemeentelijk beleid		
9.4.2	We werken aan de uitvoering van de warmtetransitie en stellen nieuw beleid op		De Schans-Halsteren wordt in 2027 opgeleverd; Warande-Oost in Q4. De wettelijke termijn voor het warmteprogramma verschuift naar 2027.
9.4.3	We geven uitvoering aan de RES 1.0 en het Regionaal Plan Energiesysteem 0 West-Brabant Energie in Balans (RPE-WBEB)		
9.4.4	We ondersteunen de verduurzaming van woningen en het bestrijden van energiearmoede		
10.4.1	We vervolgen de integrale duurzame mobiliteitsaanpak (Q4)		
11.2	Klimaatadaptatie: Bergen op Zoom is in 2050 waterrobuust en klimaatbestendig		
3.1.1	We verwijderen 40.000 tegels in 2026 (Q1 - Q4)		
3.2.1	We werken het Integraal Maatschappelijk Beheer Kader uit en we maken beheerplannen (Q2)		
4.3.2	We vergroenen ons winkelgebied en maken een plan voor een betere parkeergarage De Parade én bewaakte fietsenstalling (Q1-Q4)		
9.5.1	We stellen een gemeentelijk Kader Richtlijn Wateractieplan op		De aanbesteding is doorlopen. Komende maanden wordt met verschillende afdelingen onderzocht waar impulsen mogelijk zijn.
9.5.2	We stellen een natuurherstelplan op		
9.5.3	We geven uitvoering aan de Bergse Adaptatie Strategie 2.0		
11.3	Circulaire economie: Bergen op Zoom is in 2050 100% circulair		
3.1.2	We gebruiken boombladeren opnieuw (Q1)		
4.2.2	We vergroenen en verduurzamen onze bedrijventerreinen (Q1-Q4)		
4.2.4	We stimuleren plantbased door onderzoeksfaciliteiten in het DAB-lab (Q1-Q4)		
9.1.1	We verlagen de hoeveelheid restafval		

9.3.4	We stellen beleidsregels op voor biobased bouwen en ontwikkelen een kansenkaart voor duurzame gebiedsontwikkeling		
11.4	Biodiversiteit: Bergen op Zoom is in 2050 natuurpositief		
3.1.3	We verbeteren de biodiversiteit door het herstellen van het coulisselandschap (Q1)		
11.5	Veilig en gezond: Bergen op Zoom heeft een veilige, gezonde leefomgeving voor mens en dier		
2.4.4	We werken aan een duurzame en klimaatbestendige toekomst door voorbereiding op hitte en wateroverlast, eisen aan evenementen en minder gebruik van dienstvoertuigen (Q1-Q4)		
9.2.1	We sturen actief op verbetering van de luchtkwaliteit		
9.2.2	We borgen de bodemkwaliteit en actualiseren bodembeleid		
11.6	Sociaal: Bergen op Zoom maakt duurzaamheid beschikbaar voor iedereen		
8.2.5	We gaan door met het aanpakken van energiearmoede (Q1-Q4)		

2.2 Dienstverlening

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie	2e CB	Toelichting
12.1	Het jaarlijkse actieplan is uitgevoerd		
12.1.1	We actualiseren de kwaliteits-afspraken voor onze dienstverlening (Q1-Q4)		
12.1.2	We gaan toetsen op welke wijze onze kwaliteitsafspraken gehaald worden (Q1-Q4)		
12.1.3	We nemen het nieuwe Document Management Systeem en inwonersportaal in gebruik (Q1)		
12.1.4	We onderzoeken of de inzet van AI kansen biedt om de dienstverlening verder te verbeteren (Q1-Q4)		
12.2	We gedragen ons naar de kernwaarden en beloften voor dienstverlening		
12.2.1	We bieden opleidingen en trainingen aan medewerkers (Q1-Q4)		
12.2.2	We gaan een serious game uitrollen (Q1-Q4)		
12.2.3	We communiceren in begrijpelijke taal (Q1-Q4)		
12.3	We zijn duidelijk zichtbaar voor inwoners		
12.3.1	We geven met partners vorm aan wijkgericht werken (Q1-Q4)		
12.3.2	We vergroten onze zichtbaarheid via social media (Q1-Q4)		
12.3.3	We zorgen voor (digitaal) toegankelijke websites (Q1-Q4)		
12.3.4	We optimaliseren de digitale dienstverlening van onze websites (Q1-Q4)		
12.4	We zorgen voor voldoende uitvoeringskracht		
12.4.1	We werken integraal samen om de dienstverlening te verbeteren (Q1-Q4)		
12.4.2	We zorgen voor uniformiteit en duidelijkheid (Q1-Q4)		
12.4.3	We bepalen streefnormen (KPI's) voor onze dienstverlening.		

2.3 Bedrijfsvoering

Beleidsdoelstellingen en activiteiten 2026: Wat gaan we doen?

Nr	Doel/actie		2e CB	Toelichting
13.1	De bedrijfsvoering is in control			
13.1.1	**Doeltreffendheid: We vergroten onze bijdrage aan maatschappelijke en organisatiebrede doelen (Q1-Q4)**	We concretiseren visie en ambities met behulp van effectindicatoren		Het plan BoZ in control concretiseert onze visie en ambities. In Q1 zijn we hiermee gestart en in Q3-Q4 wordt verder gewerkt aan de uitwerking van dit plan.
		We beoordelen projectaanvragen op hun bijdragen aan strategische doelen		
		We stemmen cycli integraal op elkaar af		
		We ontwikkelen integrale sturingsdashboards		Voor de wijkteams ontwikkelen we o.a. een dashboard voor Huishoudelijk hulp en Begeleiding.
	KPI's: hoe toetsen we dit?	*70% van de afdelingen werkt met een jaarplan en monitort de voortgang 2 keer per jaar*		
		100% van de nieuwe projectaanvragen is beoordeeld op bijdrage aan strategische doelen in Q3		
		Het gebruik van dashboards is met 20% verhoogd ten opzichte van 2025		
13.1.2	**Doelmatigheid: We organiseren processen efficiënter en voorspelbaarder (Q1-Q4)**	We implementeren proces- en risicomanagement		Meer dan de helft van de kritieke processen zijn vastgelegd met risico's en maatregelen.
		We starten stapsgewijs met portfoliomanagement		Eerste afdeling werkt volledig met portfoliomanagement
		We onderzoeken de mogelijkheden van kunstmatige intelligentie		Nieuwe AI-pilots worden opgehaald, KCC-mogelijkheden zijn onderzocht en de pilot voor bestuursadviseurs is succesvol afgerond.
	KPI's: hoe toetsen we dit?	*≥ 90% van de kritische processen is beschreven met risico's en beheersmaatregelen in Q4 **		
		≥ 90% van de portfolioaanvragen wordt gealloceerd in het portfolio of doorverwezen naar de juiste plek binnen de organisatie		Voor de eerste afdeling die portfoliomanagement heeft geïmplementeerd (I&A) is dit 100%

		≥ 150 medewerkers zijn getraind in het gebruik van AI in Q4		124 medewerkers fysiek getraind. Daarnaast 308 leerinterventies afgerond via Bozacademie. Rapportage via Bozacademie voor unieke deelnemers volgt nog.
13.1.3	**Rechtmatigheid: We handelen volgens regels en afspraken, met transparantie en verantwoordelijkheid (Q1-Q4)**	We zetten in op preventie		
		We maken risicomanagement onderdeel van het dagelijks werk		Onderdeel van het project proces- en risicomanagement is om dit structureel onderdeel te maken van het dagelijkse werk.
		We voeren maandelijkse analyses uit op verplichtingen en contracten		
		We leggen duidelijke financiële verantwoording af		
	KPI's: hoe toetsen we dit?	*Aantal geconstateerde gevallen van misbruik met financiële impact = 0 (M&O-beleid)*		
		Overschrijdingen op de lasten per programma of krediet blijven binnen de norm die we opnemen in de financiële verordening (begrotingsonrechtmatigheid)		Dit wordt continu gemonitord en zal gerapporteerd worden in de jaarstukken.
		≥ 80% van de contracten is beoordeeld op rechtmatigheid bij 80% uitputting		
13.2	De organisatie moet kunnen inspelen op verandering			
13.2.1	**Verbondenheid: We versterken een cultuur van vertrouwen, leiderschap en gezamenlijke groei (Q1-Q4)**	We werken verder aan organisatieontwikkeling		We werkten verder aan organisatieontwikkeling volgens 6 thema's: Cultuur, dienstverlening, persoonlijke ontwikkeling, processen, organisatiestructuur en visie.
		We focussen verder op de werksfeer		
		We werken aan een integrale visie op werkplekken en dienstverlening		
		We hebben aandacht voor mensen en teams		
		We herijken rollen, werkverdeling en verantwoordelijkheden		
	KPI's: Hoe toetsen we dit?	*Tevreden inwoners en ondernemers (≥80%);*		Op basis van de tevredenheidsscore die inwoners en ondernemers geven na contact met het KCC en het percentage meldingen dat binnen de normtijd wordt afgehandeld, wordt de score van de KPI 'Tevreden inwoners en ondernemers' bepaald. De norm voor deze KPI is 80%. De uitkomst bij het 2e concernbericht is opnieuw 75% en ligt daarmee 5 procentpunt onder de norm. De lagere KPI-score wordt met name veroorzaakt doordat het percentage

				afgehandelde meldingen binnen de normtijd lager ligt dan gewenst. De rapportage wordt vertekend doordat ook beleidsmatige meldingen worden meegenomen en meldingen kunnen worden heropend. Er wordt gewerkt aan een oplossing hiervoor. De komende jaren breiden we, het aantal indicatoren waarop de KPI 'Tevreden inwoners en ondernemers' is gebaseerd verder uit.
		Tevreden medewerkers – eNPS (≥38);		
		≤6,2% ziekteverzuim in Q4;		
		*De nulmeting sociale veiligheid is in Q3 2026 uitgevoerd en levert een vastgesteld baseline-resultaat op ***		
		100% van het aantal meldingen bij vertrouwenspersonen wordt gemonitord;		
		Financiële gezondheid – Rapportcijfer op basis van BDO-benchmark methode (>=6).		De BDO-benchmark beoordeelt de financiële gezondheid op basis van financiële kengetallen en de meerjarige begrotingssaldi en vertaalt deze naar een rapportcijfer. Bij het 2e concernbericht 2026 bedraagt de score 8,1. Dit is een verbetering van 0,5 punt ten opzichte van de score van 7,6 bij het 1e concernbericht 2026 en ligt ruim boven de norm van 6,0. De verbetering wordt met name veroorzaakt door een gunstigere ontwikkeling van de toekomstige begrotingssaldi.

* Oorspronkelijke KPI: ≥ 90% van de kritische processen is beschreven met werkinstructies, risico's en beheersmaatregelen in Q4
Aangepaste KPI: ≥ 90% van de kritische processen is beschreven inclusief risico's en beheersmaatregelen in Q4
Toelichting op wijziging: Dit jaar ligt de focus op het centraal in beeld brengen en vaststellen van processen, proceseigenschappen, risico's en beheersmaatregelen. Dit vormt de basis om sturing en inzicht organisatiebreed te versterken. Werkinstructies maken hier nog geen onderdeel van uit en worden in een latere fase uitgewerkt en meegenomen.

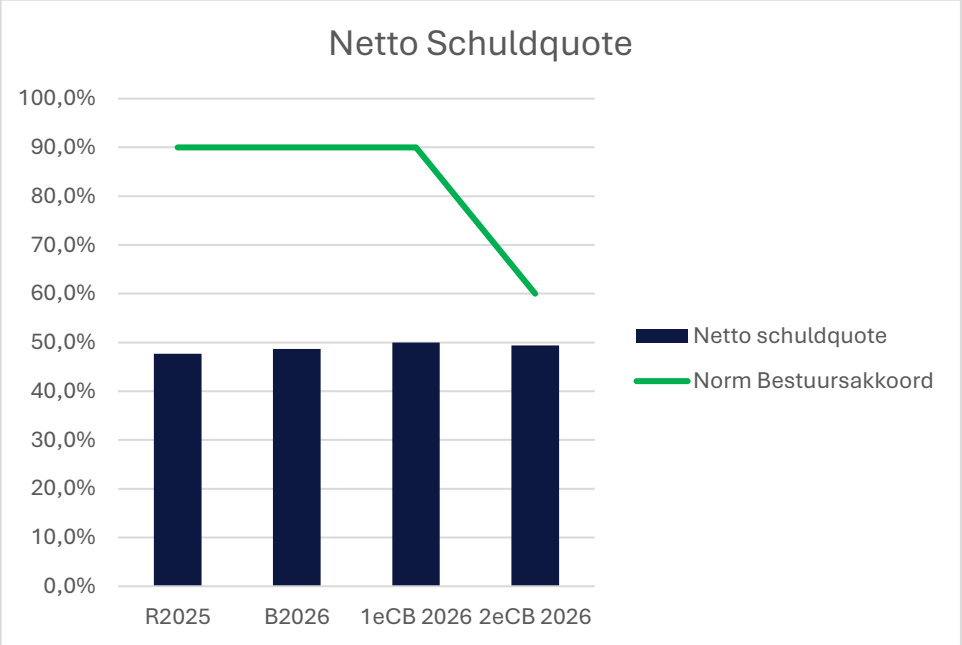
2.4 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Financiële kengetallen

In dit 2e concernbericht lichten we kengetallen toe ten opzichte van het 1e concernbericht 2026. We kijken dus alleen naar de effecten in 2026. Voor de effecten vanaf 2027 verwijzen we naar de Begroting 2027. Daar wordt ingegaan op de ontwikkeling van de kengetallen in de komende jaren.

Netto schuldquote

	Bedragen *1 miljoen	R 2025	B2026	1eCB 2026	2eCB 2026
A	Netto schulden	€ 165,9	€ 172,3	€ 177,0	€ 175,0
B	Totaal baten begroting	€ 347,8	€ 354,1	€ 354,1	€ 354,1
	Netto schuldquote (=(A/B)*100%)	**47,7%**	**48,7%**	**50,0%**	**49,4%**
	Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	**46,8%**	**47,7%**	**49,5%**	**48,9%**

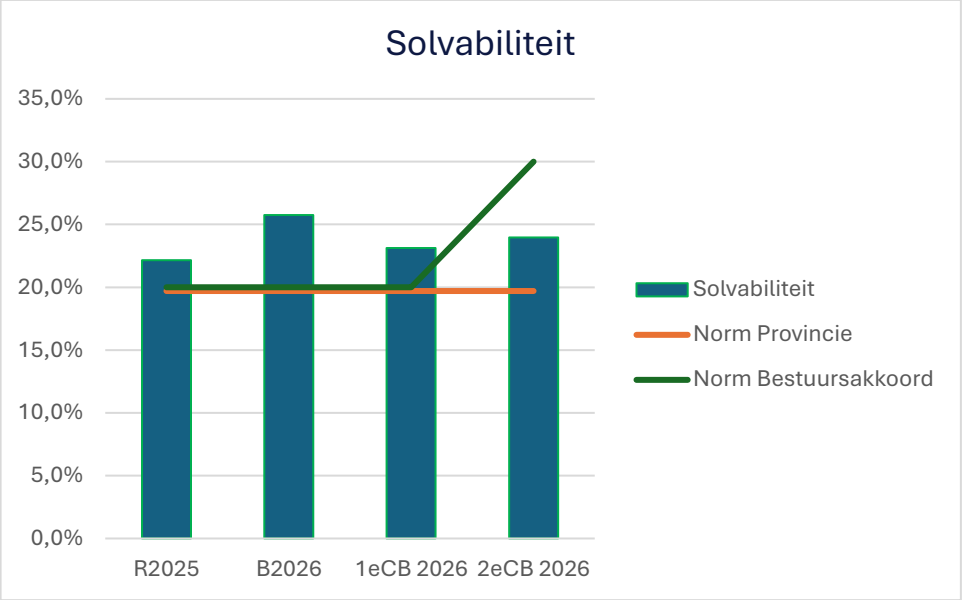
Eind 2025 bedroeg de schuld € 166 miljoen. De verwachting was dat de schuld in 2026 zou oplopen, bij het 1e concernbericht leek dat ook nog het geval. We verwachten nog steeds dat de schuld oploopt in 2026. Waar we bij het 1e concernbericht nog dachten aan € 177 miljoen denken we nu aan € 175 miljoen.

Belangrijk om hierbij te vermelden is dat de exacte schuldenomvang zich niet eenvoudig laat schatten. We benadrukken dat de dagelijkse kasstromen deze standen aanzienlijk kunnen beïnvloeden en dat de opgenomen cijfers dus een momentopname zijn.

De norm voldoet aan de doelstelling van het bestuursakkoord: een schuldquote van maximaal 60% waar deze norm eerder nog 90% bedroeg.

Solvabiliteit

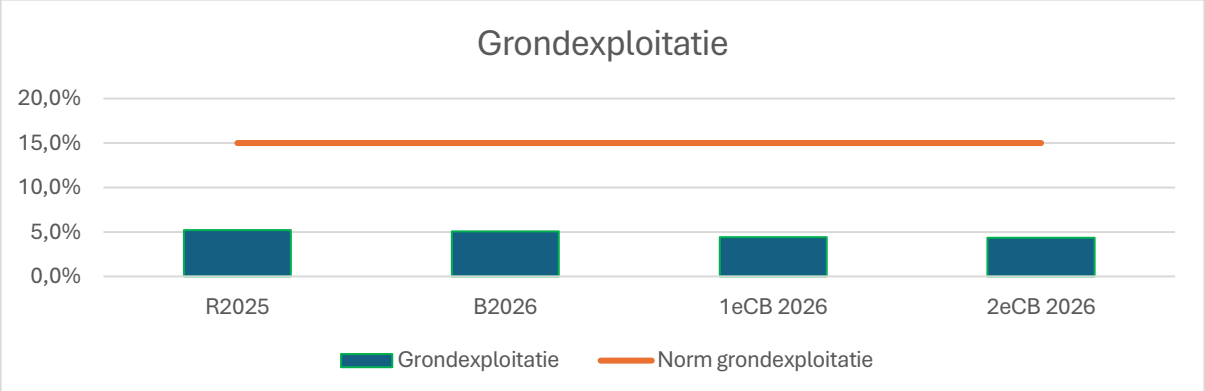
	Bedragen *1 miljoen	R 2025	B 2026	1eCB 2026	2eCB 2026
A	Eigen vermogen	€ 81,3	€ 90,4	€ 84,8	€ 87,9
B	Balanstotaal	€ 366,8	€ 351,0	€ 366,8	€ 366,8
	Solvabiliteit (=(A/B)*100%)	**22,2%**	**25,8%**	**23,1%**	**24,0%**

De omvang van het eigen vermogen valt eind 2026 € 3 miljoen hoger uit dan verwacht bij het 1e concernbericht. De belangrijkste oorzaken zijn de vorming van de bestemmingsreserve CDOKE gelden en een tweetal overhevelingen naar 2027. De norm van 30%, die voorheen 20% was, komt uit het bestuursakkoord. De toezichthouder hanteert een norm vanaf 20% als 'neutraal'. Die norm wordt inmiddels ook gehaald.

Grondexploitatie

	Bedragen *1 miljoen	R 2025	B 2026	1eCB 2026	2eCB 2026
A	Totaal van alle bouwgronden (wel of niet in exploitatie)	€ 18,1	€ 17,6	€ 15,6	€ 15,4
B	Totaal baten begroting	€ 347,8	€ 354,1	€ 354,1	€ 354,1
	Grondexploitatie (=(A/B)*100%)	**5,2%**	**5,1%**	**4,4%**	**4,3%**

Het kengetal grondexploitatie wijzigt nauwelijks ten opzichte van de verwachting die we in het 1e concernbericht 2025 hadden.

Structurele exploitatieruimte, Investeringsquote en Belastingcapaciteit

De kengetallen structurele exploitatieruimte, investeringsquote en belastingcapaciteit zijn alle drie niet opnieuw berekend in het 2e concernbericht 2026. We berekenen deze voor 2026 weer bij de Jaarstukken 2026. In de Begroting 2027 zijn de cijfers voor de komende jaren wel opgenomen.

Grondexploitaties

Toelichting op voortgang en financiële mutaties grondexploitaties

De gemeente werkt aan meerdere grondexploitaties. Dat zijn projecten waarbij de gemeente grond ontwikkelt voor woningbouw of bedrijventerreinen. De financiële waarde van de grondexploitaties wordt regelmatig aangepast op basis van de nieuwste informatie. In dit hoofdstuk leggen we uit wat er is veranderd ten opzichte van de laatste herzieningen bij de jaarafsluiting 2025. Alles bij elkaar zorgen deze aanpassingen per saldo voor een positief effect op de algemene reserve van € 894.000 over de jaren 2026 tot en met 2028.

Er wordt verschil gemaakt tussen positieve en negatieve grondexploitaties. Positieve exploitaties leveren naar verwachting winst op, terwijl negatieve exploitaties een verlies laten zien. Beide soorten worden apart toegelicht. Er worden geen exacte bedragen per project genoemd, omdat dit gevoelige informatie is die niet openbaar mag worden vanwege uit te voeren aanbestedingen en te voeren onderhandelingen over grondposities.

Positieve grondexploitaties

In onderstaande tabel staan de nieuwe eindwaarden. De eindwaarde is het verwachte financiële resultaat aan het einde van het project. Soms moet een deel van de winst al eerder worden geboekt. Dat heet tussentijdse winstneming en is verplicht volgens wet- en regelgeving.

Positieve grondexploitaties	Eindwaarde begroot	Eindwaarde bijgesteld	Verschil eindwaarde
Meander 2	973.000	1.306.000	333.000
Terpen 1	479.000	479.000	-
Terpen 2	3.235.000	3.369.000	134.000
Groene Gordijn	762.000	762.000	-
Stationsgebied	446.000	453.000	7.000
Oude Molen	743.000	1.064.000	321.000
Totaal	**6.638.000**	**7.433.000**	**795.000**

Meander 2

Voor deze grondexploitatie zijn er voor Buurt 3 en 4 meerwaardeverrekeningen over grondleveringen met ontwikkelaar verricht die nog niet in de grondexploitatie waren opgenomen. Het verwachte resultaat stijgt daardoor met € 333.000.

Terpen 1

Voor deze grondexploitatie zijn geen wijzigingen voorzien.

Terpen 2

Voor het woonrijpmaken van Zuidzicht is € 49.000 meer nodig dan was voorzien. Daar tegenover is een meerwaardeverrekening van € 189.000 uitgevoerd die niet in de grondexploitatie was opgenomen. Per saldo stijgt daardoor het saldo aan het einde van de looptijd met € 134.000.

Stationsgebied

In 2027 zal er een voorstel aan de raad worden voorgelegd om deze grondexploitatie te integreren in de dan vast te stellen grondexploitatie Plein 13 fase 1. Dit was voorzien in 2026, daarom wordt de looptijd van deze grondexploitatie met 1 jaar verlengd en eind 2027 afgerond in plaats van 2026. Deze aanpassing van de grondexploitatie leidt tot een verhoging van het saldo van € 7.000.

Oude Molen

Voor bedrijventerrein Oude Molen is de planning van de grondopbrengsten aangepast, voorziene grondleveringen zijn naar 2027 doorgeschoven. Daardoor is de looptijd van de grondexploitatie verlengd met een jaar naar 2027. Bovendien zijn de grondprijzen voor deze kavels geactualiseerd na hertaxatie. Het verwachte financiële resultaat stijgt daardoor met € 321.000.

Groene Gordijn

Voor deze grondexploitaties zijn geen wijzigingen in de ramingen voorzien.

Negatieve grondexploitaties

In de tabel hieronder staan de netto contante waarden van de negatieve grondexploitaties. Dat zijn projecten die naar verwachting een verlies opleveren waarvoor een verliesvoorziening is getroffen. De netto contante waarde is het financiële resultaat van het project, omgerekend naar de waarde van nu. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat geld in de toekomst minder waard is dan nu. Ook zijn in de tabel de eindwaarden opgenomen: het verwachte financiële resultaat aan het einde van het project.

Negatieve grondexploitaties	Netto contante waarde begroot	Netto contante waarde bijgesteld	Verschil
Havendijk en Plein	-9.774.000	-9.774.000	-
Wal 2	-2.067.000	-1.968.000	99.000
Totaal	**-11.841.000**	**-11.742.000**	**99.000**

Havendijk en Plein

Voor deze grondexploitatie zijn geen wijzigingen in de ramingen voorzien.

Wal 2

De verwachte grondopbrengsten zijn geactualiseerd waardoor het saldo van de grondexploitatie toeneemt met € 104.000. De verliesvoorziening kan daardoor met € 99.000 verlaagd worden ten gunste van de algemene reserve.

Samenvattend overzicht algemene reserve

Alles bij elkaar leiden de aanpassingen van de grondexploitaties in 2026 meerjarig tot het volgende effect op de algemene reserve. Het gaat over de jaren 2026 tot en met 2028 per saldo om een positieve bijstelling van € 894.000.

Samenvatting algemene reserve	Effect op algemene reserve 2026	Effect op algemene reserve 2027	Effect op algemene reserve 2028	Verschil effect op algemene reserve totaal
Mutatie voor algemene reserve ivm (tussentijdse) winstneming	-944.000	1.372.000	367.000	795.000
Toevoeging aan algemene reserve ivm dotatie aan verliesvoorziening negatieve grondexploitaties	99.000	-	-	99.000
Totaal effect op algemene reserve	**-845.000**	**1.372.000**	**367.000**	**894.000**

Voorbereidingskredieten voor focusprojecten in voorbereiding

In voorgaande jaren zijn kredieten beschikbaar gesteld voor het voorbereiden van nieuwe gebiedsontwikkelingen. Deze zijn voor de focusprojecten Waterfront, Plein 13, Westersingel, Bravis locatie en voor bedrijventerrein Schans 6. De kosten die in deze fase worden gemaakt, worden later verwerkt in de vast te stellen grondexploitaties. Als de voorbereidingskosten in 2027 worden gemaakt en er in 2026 nog geen definitieve grondexploitatie is vastgesteld, blijft het voorbereidingskrediet beschikbaar in 2027. Als een grondexploitatie uiteindelijk toch niet wordt vastgesteld, dan komen de gemaakte kosten voor die ontwikkeling ten laste van de algemene reserve.

Voor de projecten zijn geen tussentijdse bijstellingen van de voorbereidingskredieten noodzakelijk.

Voorbereidingskredieten in voorbereiding zijnde grondexploitaties	Beschikbaar gesteld tot en met 2026	Extra nodig	Voorbereidings-krediet na bijstelling
Waterfront	€ 1.988.000	€ -	€ 1.988.000
Plein 13	€ 1.038.200	€ -	€ 1.038.200
Westersingel	€ 769.500	€ -	€ 769.500
Schans 6	€ 457.000	€ -	€ 457.000
Bravis	€ 143.500	€ -	€ 143.500
Totaal	**€ 4.396.200**	**€ -**	**€ 4.396.200**

Investeringen/Uitvoeringsplan

Kapitaallasten

Het voor- en/of nadeel op de kapitaallasten is op dit moment nog niet volledig bekend. Op basis van de Jaarrekening 2025 is wel sprake van een incidenteel voordeel van circa € 400.000, samenhangend met een gunstiger verloop van rente en afschrijvingen en de fasering van investeringen. In het proces van de jaarrekening 2026 wordt dit verder inzichtelijk gemaakt.

Kredieten

In oktober 2024 is de nota investeren en afschrijven vastgesteld. Hierin is onder meer bepaald dat veranderingen en mutaties van investeringskredieten die beschikbaar worden gesteld is toegestaan. Zowel het opvoeren van investeringskredieten die in een jaar later stonden gepland als de hoogte van het investeringskrediet. Uitgangspunt is wel dat de hoogte van het investeringsbudget in het lopende jaar niet wordt overschreden.

Investeringskredieten volgens het uitvoeringsplan, zoals door de raad vastgesteld bij de Begroting 2026, worden niet nader toegelicht. Dit betreft een administratief technische handeling en betreft geen heroverwegingsmoment. Wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke Uitvoeringsplan worden wel nader toegelicht.

Beschikbaar te stellen investeringskredieten nog te formaliseren

Er wordt gevraagd om in 2026 de volgende kredieten beschikbaar te stellen.

	2026	2027	2028	2029
Bedrijfsvoering en bedrijfsmiddelen				
Trilo (zuigwagen ruimen bladafval en zwerfvuil)	€ 110.000			
Subtotaal	**€ 110.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Vastgoed				
Toiletten La Pucelle	€ 37.500			
Verbeteren toegankelijkheid DAB-lab (lift)	€ 100.000			
Subtotaal	**€ 137.500**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Openbare ruimte				
Vervangen (verkeers)meubilair	€ 383.000			
Vervangen openbare verlichting	€ 1.054.000			
Openbaar groen (park Belvedere)	€ 50.000			
Scheldebalkon	€ 341.000			
Theodorushaven, vervangen talud jachthaven	€ 100.000			
Civiele kunstwerk, vervangen Plaatkadebrug	€ 60.000			
Openbare verlichting Snelfietsroute F58	€ 400.000			
Bermen verharden	€ 94.000			
Kademuren Noord- en Zuidzijde Haven		€ 1.500.000		
Vijverberg Bergen op Zoom vijvers (Noord)	€ 150.000	€ 200.000		
Subtotaal	**€ 2.632.000**	**€ 1.700.000**	**€ 0**	**€ 0**

Riolering				
Kruising Westersingel / Boutershemstraat / Van Konijnenburgweg (Bergen op Zoom)	€ 50.000			
Scheldebalkon (Bergen op Zoom)	€ 601.000			
Antwerpsestraatweg Zuid van Olympialaan (fase 3a Olympialaan tot aan Steenpad (Bergen op Zoom)	€ 100.000			
Jacob Obrechtlaan / Burg. Van Hasseltstraat Bergen op Zoom)	€ 50.000			
Kromstraat / Waterstraat / Nieuwstraat (Halsteren)	€ 50.000			
Wilhelminaveld (Bergen op Zoom)	€ 50.000			
Vijverberg (Bergen op Zoom) vijvers (Noord)	€ 400.000	€ 800.000		
Subtotaal	**€ 1.301.000**	**€ 800.000**	**€ 0**	**€ 0**
IHP				
Basisschool De Aanloop	€ 352.000			
Sancta Maria	€ 250.000			
El Feth	€ 1.328.000			
Subtotaal	**€ 1.930.000**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**

Toelichting op beschikbaar te stellen kredieten

Bedrijfsvoering

Trilo (zuigwagen ruimen bladafval en zwerfvuil)
Op 21 april heeft het college de investering goedgekeurd voor de aanschaf van een nieuwe trilo. Met name het bladafval wordt vervolgens verwerkt door een verwerkingsinstantie en kan in een ander jaar gebruikt worden als bodemverbeteraar.

Vastgoed

Renovatie toiletten La Pucelle komt ten laste van programmering investering verduurzamen vastgoed.

Openbare ruimte

Scheldebalkon (deelproject Scheldeburen))
In tegenstelling tot het Uitvoeringplan Riolering was het binnen het Uitvoeringsplan openbare ruimte niet mogelijk om voor het project Scheldebalkon de aanvullende middelen vrij te maken. De benodigde middelen zijn € 341.000. Op 14 juli heeft het college besloten de aanvullende middelen hiervoor vrij te maken.

Openbaar groen (park Belvedere)
De benodigde middelen van € 50.000 wordt gedekt vanuit het eerder vastgesteld krediet voor de omvormingen groen.

Openbare verlichting snelfietsroute F58
Op het project tot de aanleg van openbare verlichting is door de het rijk en de provincie nog een subsidie toegekend van respectievelijk € 78.988 en € 200.000.

Kademuren Noord- en Zuidzijde Haven
Voor de gunning van de aanbesteding van het project waren onvoldoende middelen beschikbaar. Op 14 juli heeft het college besloten hiertoe de aanvullende middelen van € 1.500.000 beschikbaar te stellen.

Riolering

Kruising Westersingel / Boutershemstraat / Van Konijnenburgweg (Bergen op Zoom)

De benodigde middelen van € 50.000 tot aanpak van genoemde kruising, waarmee ook de wateroverlast van inwoners kan worden opgelost, worden gedekt, vanuit een vertraging van een aantal andere rioolprojecten Heiningen, Lage Meren en Plein 13.

Scheldebalkon (deelproject Scheldeburen))

De benodigde middelen van € 601.000 wordt gedekt vanuit de uitgestelde programmering riolering renovatie Grebbe (2e niet toegankelijk deel) en een tweetal projecten voor het relinen van het riool (Langeweg en Marconilaan).

IHP

Basisschool De Aanloop

De investering voor basisschool De Aanloop was niet opgenomen in het Uitvoeringsplan IHP.

Sancta Maria

Ook de investering voor basisschool Sancta Maria was niet opgenomen in het Uitvoeringsplan IHP.

Ophogen of verlagen eerder verstrekte investeringskredieten

Vastgoed

Huisvesting bouwkoten

Het project huisvesting bouwkoten nadert haar voltooiing. Totale investering van dit project bedraagt € 4.430.000. Op dit moment is nog geen zicht op de omvang van het tekort. Voor de overschrijding van dit budget zal nog een separaat voorstel volgen.

Riolering

Stamriool

Sinds vorig jaar is het project relinen van het stamriool in uitvoering genomen. Dit project is behoorlijk complex in uitvoering en brengt ook de nodige (financiële) risico's met zich mee. De totale investering van het project bedraagt € 8.400.000. Hoewel op dit moment de omvang van het tekort nog niet bekend is wordt de overschrijding van het budget voorzien op ± 10% van het totaal investeringsvolume. Er is gekeken om deze overschrijding te dekken vanuit de bestaande programmering riolering, hiervoor volgt nog een separaat voorstel.

Openbare ruimte

Vervangen verkeersregelinstallaties

In de afgelopen periode is het project vervanging verkeersinstallaties uitgevoerd. Omvang van deze investering bedraagt € 638.000. De uitvoering van dit project nadert haar voltooiing. Wel is sprake van een overschrijding van het budget van € 350.000. De oorzaak van deze overschrijding ligt in het niet aan de voorkant van het project kunnen inschatten van benodigde de ondergrondse infra van VRI. In alle gevallen was het noodzakelijk om ook de detectielussen van de verkeersregelinstallaties te vervangen. Het voorstel is om de overschrijding van dit project te dekken vanuit de beschikbare ruimte voor het vervangen van verkeers- en straatmeubilair 2026.

Actualisatie Uitvoeringsplan 2026-2029

Ten opzichte van het 1e Concernbericht heeft er geen actualisatie van het uitvoeringsplan plaatsgevonden.

Voor 2026 geeft het Uitvoeringsplan het volgende beeld:

Bedragen x € 1.000	2026
Investeringsbudget 2026 Bedrijfsvoering/-middelen	
Investeringsbudget bij Begroting 2026	682
Verstrekt buiten Begroting 2026	150
Beschikbaar gesteld t/m 1e concernbericht 2026	615
Beschikbaar gesteld bij 2e Concernbericht 2026	110
Nog beschikbaar te stellen	**107**
Investeringsbudget 2026 Vastgoed	
Investeringsbudget bij Begroting 2026	3.490
Beschikbaar gesteld t/m 1e concernbericht 2026	1.770
Beschikbaar gesteld bij 2e Concernbericht 2026	137
Nog beschikbaar te stellen	**1.583**
Investeringsbudget 2026 Openbare Ruimte	
Investeringsbudget bij Begroting 2026	8.516
Verstrekt buiten Begroting 2026	341
Beschikbaar gesteld t/m 1e concernbericht 2026	5.332
Beschikbaar gesteld bij 2e Concernbericht 2026	2.582
Nog beschikbaar te stellen	***943***

Investeringsbudget Riolering	
Investeringsbudget bij Begroting 2026	10.175
Beschikbaar gesteld t/m 1e concernbericht 2026	7.688
Beschikbaar gesteld bij 2e Concernbericht 2026	1.301
Nog beschikbaar te stellen	1.186

Investeringsbudget IHP	
Investeringsbudget bij begroting 2026	11.004
Verstrekt buiten Begroting 2026	602
Beschikbaar gesteld t/m 1e concernbericht 2026	3.258
Beschikbaar gesteld t/m 2e Concernbericht 2026	1.930
Nog beschikbaar te stellen	**6.418**

Recapitulatie

De tabel hieronder geeft per programma het saldo van alle begrotingsaanpassingen, welke in de begroting 2026 zijn verwerkt. In de tabel is een positief getal een voordeel en een negatief getal een nadeel.

Bedragen (x €1.000)	Programma	Structureel	Incidenteel	Saldo
1	Bestuur en ondersteuning	2.098	-1.166	**932**
2	Veiligheid	-58	-216	**-274**
3	Beheer openbare ruimte	-21	18	**-3**
4	Economie	30	-96	**-66**
5	Onderwijs	-142	-205	**-347**
6	Sport, cultuur en recreatie	-37	-587	**-624**
7	WMO en Jeugd	-1.018	-	**-1.018**
8	Werk en inkomen	-739	1.191	**452**
9	Milieu	0	-163	**-163**
10	Volkshuisvesting, leefomgeving	-2	49	**47**
	Totaal wijzigingen 2e Concernbericht 2026	111	-1.175	-1.064
	Beginstand begroting 2026	702	-245	457
	Saldo begroting 2026 na 2e Concernbericht 2026	813	-1.420	-607

Bijlage I 2e Rapportage Projecten 2026

Voor u ligt de tweede integrale voortgangsrapportage projecten van het jaar 2026 van de gemeente Bergen op Zoom.

Het college van burgemeester en wethouders rapporteert tweemaal per jaar over de voorbereiding en uitvoering van de projecten. Met deze integrale rapportage projecten hebben we de Monitor Grote Projecten (de laatste was U24-006419) en de Voortgangsrapportage Programma Versnelling Woningbouw (de laatste was U25-001001) vervangen, zoals eerder toegezegd (U24-005911).

De opzet en werkwijze van deze rapportage zijn besproken met de auditcommissie. De rapportage wordt bij iedere editie verder doorontwikkeld en maakt onderdeel uit van de reguliere planning- en control cyclus.

Doel van de rapportage

Het doel van de rapportage is om de gemeenteraad een compleet en integraal inzicht te geven. Zo krijgt de controlerende taak van de raad bij (grote) projecten vorm en inhoud. Deze rapportage richt zich primair op de inhoud van het project, het proces, de voortgang (planning) en bestuurlijke aspecten.

Zoals opgenomen in de financiële verordening informeren we de gemeenteraad bij de tussentijdse rapportages (het 1e en 2e concernbericht) over de voortgang van de begroting. In het beleidskader en de begroting nemen we op welke projecten gestart worden, welke projecten onderhanden zijn en welke afgerond zullen worden. De rapportages over de voortgang van die projecten zijn opgenomen in deze rapportage.

Per project geven we met een score de algemene stand van zaken aan. Op die manier streven we naar duidelijkheid en transparantie. Wanneer iets loopt zoals verwacht (groen), lichten we een project niet toe, tenzij er bijzondere mijlpalen behaald zijn. Als een actie niet helemaal gaat zoals we hadden verwacht (geel of rood), dan lichten we dit toe.

De definities van de scores zijn als volgt:

Groen:	De doelstelling (scope en kwaliteit) en de planning (tijd) zijn gehaald of lijken gehaald te worden. Het project blijft binnen de eerder gestelde financiële kaders. Bijsturing is niet noodzakelijk.
Geel:	De doelstelling (scope en kwaliteit) of de planning lijkt niet geheel te worden gerealiseerd. Er zijn (mogelijk) beperkte budgetoverschrijdingen. Bijsturing is gewenst en zal naar verwachting effectief zijn. Dit wordt toegelicht.
Rood:	De doelstelling (scope of kwaliteit) wordt naar verwachting niet gehaald, de afgesproken einddatum wordt niet gehaald of extra middelen (krediet) zijn noodzakelijk. Er is sprake van negatieve media-aandacht, onvoldoende draagvlak of andere bestuurlijke issues. Bijsturing heeft (nog) niet plaatsgevonden of is niet mogelijk (gebleken). Dit wordt toegelicht.

Leeswijzer

Na het voorwoord bevat hoofdstuk 2 een toelichting op de opzet van de rapportage, de informatie die u per project aantreft en de verdere ontwikkeling van de rapportage. Hoofdstuk 3 bevat een algemene analyse op basis van de toelichtingen per project en het totaalbeeld van alle projecten. Hoofdstuk 4 bevat een overzicht van alle projecten, met per project de ingevulde status en, indien van toepassing, een toelichting.

2. De rapportage

In deze rapportage geven wij op hoofdlijnen een overzicht van alle projecten van enige omvang (projecten klasse 1, 2 en 3; zie hieronder) binnen de gemeente Bergen op Zoom.

In 2025 en 2026 is gewerkt aan een compleet en actueel overzicht van alle projecten in een dashboard. Deze doelstelling is inmiddels gerealiseerd. Er zijn nog enkele onderwerpen die verder moeten worden uitgewerkt. Voor ICT-projecten is gewerkt aan een passende projectcategorisering voor het totale portfolio. Hiermee wordt duidelijk welke projecten in deze rapportage kunnen worden opgenomen.

Voor andere onderwerpen, zoals de transitie binnen het sociaal domein, past een programmatische aanpak beter. In de komende periode onderzoeken we hoe we dit kunnen vormgeven en welke tools en technieken hiervoor nodig zijn. Vervolgens bepalen we hoe dit in deze rapportage of op een andere manier in het concernbericht kan worden opgenomen.

Zolang projecten niet formeel zijn gestart conform de werkwijze Projectmatig Werken, worden deze niet opgenomen in het dashboard. Over de grootste projecten (categorie 3 en 3+) wordt uitgebreider gerapporteerd in hoofdstuk 4.

2.1 Classificatie van projecten

Bij de start van een project wordt de opgave zo goed mogelijk geclassificeerd aan de hand van een set criteria. Deze criteria geven inzicht in de complexiteit, impact en benodigde sturing van een project. Hierbij wordt gekeken naar:

1. Zekerheid over benodigde kennis: in hoeverre is sprake van een innovatie opgave en beschikken we over voldoende ervaring en kennis.
2. Overeenstemming over normen en waarden: in welke mate is er draagvlak voor het project.
3. Complexiteit: het aantal betrokken partijen en de mate van politieke gevoeligheid
4. Bestuurlijk belang: de relatie met het bestuursakkoord en de mate van politieke gevoeligheid
5. Financiële omvang: de financiële impact en omvang van het project.

De beoordeling vindt plaats aan de hand van een set van veertien vragen. Deze classificatietool is in 2025 ontwikkeld en wordt sindsdien bij elk project toegepast, geëvalueerd en verder verfijnd. Per vraag kan worden gekozen uit een aantal antwoordmogelijkheden. De laagste score resulteert in 0 punten en de hoogste score in het maximale aantal punten voor de betreffende vraag. De verschillende vragen kennen daarbij een onderlinge weging.

De totaalscore leidt tot indeling van een project in één van de categorieën 0, 1, 2, 3 of 3+. Deze indeling helpt de projectleider en ambtelijk opdrachtgever om te bepalen welke vorm van projectsturing en welke ambtelijke inzet passend is. De uitkomst wordt vervolgens afgestemd met de verantwoordelijke portefeuillehouder en het college.

Classificatie van projecten binnen Bergen op Zoom

	Doel/actie	Bestuurlijk Opdrachtgever	Ambtelijk Opdrachtgever	Toelichting
	Projectmatige activiteit	Binnen regulier werk	In de lijn	Klussen met een duidelijk begin en eind binnen de reguliere taakuitoefening.
0.	Intern project (binnen afdeling)	Binnen regulier werk	In de lijn	“Micro-projecten”. Klus die zo complex is dat extra investeren in voorbereiding de moeite waard is en projectmatig werken nuttig is. Alle onderdelen van projectmatig werken zijn facultatief en er is geen centrale procesbewaking. Vaak uit te voeren door één persoon.
1.	Compact project	Binnen portefeuille wethouder	Beperkt (Manager)	Team van meer dan één persoon. Geleid door een projectleider. Volledig conform projectmatig werken, maar alleen de noodzakelijke/verplichte onderdelen.
2.	Gemiddeld project	Binnen portefeuille wethouder	Manager	Multidisciplinair. Afdeling overstijgend. Volledig conform projectmatig werken. Deel facultatieve onderdelen toegepast. Passende inzet Omgevingsmanagement, projectbeheersing en contractmanagement gewenst.
3.	Omvangrijk project	Aangewezen wethouder	Manager/Directie + eventueel ambtelijke stuurgroep	Groot multidisciplinair team. Afdeling overstijgend. Volledig conform projectmatig werken. Compleet instrumentarium projectmatig werken noodzakelijk inclusief uitgebreide inzet. Contractmanagement, omgevingsmanagent en projectbeheersing.
3+	Zeer omvangrijk project	Aangewezen wethouder + stuurgroep	Directie/Manager + ambtelijk overleg management	Projecten waarvoor we alles uit de kast moeten halen om het te laten slagen.

2.2 Nieuwe en afgeronde projecten

Mutaties in het overzicht

In deze verslagperiode zijn zeven nieuwe projecten opgestart en tien projecten afgerond. Ten opzichte van de 1e Rapportage Projecten 2026 zijn acht afgeronde projecten niet langer opgenomen. Hiermee omvat de huidige rapportage in totaal 70 lopende projecten.

Daarnaast zijn verdere stappen gezet in de doorontwikkeling van de rapportage (zie paragraaf 2.4) en de verdere professionalisering van het projectmatig werken binnen de organisatie.

Afgeronde projecten sinds vorige rapportage en daarom voor het laatst opgenomen in de rapportage

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Digitale Duurzame Dienstverlening	2	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
Erasmuslaan – Jacob Obrechtlaan Zuid	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Kruising Olympialaan – Antwerpsestraatweg – Laan van Borgvliet	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Parkeergarage Grote Markt	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Tijdelijke huisvesting primair onderwijs	2	5. Onderwijs	Onderwijs

Gestarte projecten sinds vorige rapportage

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Vervanging applicatie jeugd/WMO	2	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
Realisatie beleefpunten Linie van de Eendracht	1	4. Economie	Economie
Verbetering parkeergarage De Parade	2	4. Economie	Economie
Verplaatsing Zeeverkenners	1	6. Sport, Cultuur en Recreatie	Sport, Cultuur en Recreatie
Realiseren nieuwe locatie Maatschappelijke Opvang	2	7. WMO en Jeugd	Maatschappelijke ondersteuning & Welzijn
Herinrichting Rijtuigweg-Hamplein	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Gebiedsontwikkeling Heesterbos 2	2	10. Volkshuisvesting, etc.	Woningbouw eigen initiatieven

Projecten in vorige periode afgerond en daarom niet meer in de rapportage zijn opgenomen

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Burgemeester Elkhuizenlaan Halsteren	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Reconstructie Antwerpsestraatweg deel 3	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Restpercelen Ambachtsweg	2	10. Volkshuisvesting, etc.	Woningbouw eigen initiatieven
Visie op Participatie	1	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
Plasticlaan	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Implementatie HRM-PSA Systeem	2	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
Schans 5	2	10. Volkshuisvesting, etc.	Woningbouw eigen initiatieven
Reconstructie Markiezaatsweg Calandweg	2	10. Volkshuisvesting, etc.	Woningbouw eigen initiatieven
Groot onderhoud wegen 2023-2024	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Quickscan woonwagenlocaties	1	10. Volkshuisvesting, etc.	Woningbouw eigen initiatieven

Projecten in de vorige periode afgebroken en daarom niet meer in de rapportage zijn opgenomen

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio	Toelichting
Jannelandseweg	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte	Technische staat bleek bij nadere inspectie minder slecht dan gedacht.

Verwacht in 2026 op te starten projecten (waarschijnlijk compleet, classificatie is indicatief)

Projecten die worden aangemeld, moeten voldoen aan de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 2.3. De projecten in dit overzicht zijn nog niet aangemeld en krijgen later een herkenbare naamgeving. In de toekomst werken we ernaartoe om in dit overzicht al herkenbare namen te gebruiken. Zo is voor de gemeenteraad eerder duidelijk om welk project het gaat.

Projectnaam	Class.	Programma	Portfolio
Uitvoeringsprogramma Vastgoedbeleid	1	1. Bestuur en Ondersteuning	Bestuur en Ondersteuning
Haven, vervangen van talud in jachthaven	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Haven, vervangen van walstroom	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Reconstructie Jacob Obrechtlaan Noord	1 of 2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Herinrichting Schoolstraat	1	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Omvormen fietspaden Steenbergseweg (Vogelezang tot Klutsdorp)	2	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Verkenning Snelfietspad BoZ-Woensdrecht-Antwerpen	2 of 3	3. Beheer Openbare Ruimte	Beheer Openbare Ruimte
Ravelijn	1 of 2	4. Economie	Economie

Nieuwbouw primair onderwijs Halsteren	2	5. Onderwijs	Onderwijs
Huisvesting 2e islamitische school	2	5. Onderwijs	Onderwijs
Locatieonderzoek Krabbenkooi	1	5. Onderwijs	Onderwijs
Scholencomplex en woningbouw	2 of 3	5. of 10.	Onderwijs of 10.3 Woningbouw initiatieven derden
Herontwikkeling perceel tennispark	1	6. Sport, Cultuur en Recreatie	Sport
Inloopvoorziening Maatschappelijke opvang	2	7. WMO en Jeugd	WMO
Verplaatsen doelgroep Kade	2	7. WMO en Jeugd	WMO
Drooghuisvoorziening	2	7. WMO en Jeugd	WMO
Geertruidapolder irt woonwerkkavels-kermisondernemers	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.1 Woningbouw eigen initiatieven
Hofjes	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.2 Woningbouw Stadlander
Meubelgigant	1	10. Volkshuisvesting, etc.	10.2 Woningbouw Stadlander
Emmaplein e.o.	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.2 Woningbouw Stadlander
Kardinaal de Jonglaan (transformatie)	1	10. Volkshuisvesting, etc.	10.2 Woningbouw Stadlander
Wouwsestraatweg (Curio)	2	10. Volkshuisvesting, etc.	10.3 Woningbouw Initiatieven van derden
Ca. 6 nog onbekende initiatieven van derden via intakeloket	-	10. Volkshuisvesting, etc.	10.3 of 10.4

2.3 Toelichting kerngegevens

Per project (klasse 3) zijn de belangrijkste gegevens opgenomen volgens onze standaard voor projectmatig werken (PMW). Voor de financiële gegevens is nog geen vaste werkwijze vastgesteld. We werken aan één integraal overzicht van alle projecten, waarin de gegevens zoveel mogelijk op dezelfde manier worden vastgelegd. Als gegevens nog niet beschikbaar zijn of op een andere manier worden vastgelegd, wordt dit aangegeven.

Naam, programma en portfolio

Een project kan onder verschillende namen bekend zijn (bijvoorbeeld financieel, in de besluitvorming of in de loop van de tijd). In deze rapportage vermelden wij de naam waarvan wij verwachten dat deze herkenbaar is voor de gemeenteraad. De naamgeving hanteren wij volgens de volgende uitgangspunten:

- Een zelfstandig naamwoord of voltooid deelwoord dat aangeeft wat gerealiseerd wordt;
- Een plaatsbepaling, object of systeem waarop het project betrekking heeft;
- Vanwege het gebruik in diverse systemen bestaat een naam uit maximaal 70 karakters.

Alle projecten zijn gekoppeld aan de programma's uit de begroting. Binnen deze programma's zijn, waar van toepassing, verschillende portfolio's onderscheiden. Voor de exacte indeling wordt verwezen naar het overzicht van de projecten in hoofdstuk 4. Hiermee wordt inzichtelijk waar het initiatief voor een project is ontstaan en waar de financiële dekking is belegd.

Classificatie

Voor de toelichting op de projectclassificatie wordt verwezen naar hoofdstuk 2 van deze rapportage. De classificatie is opgenomen in het totaaloverzicht van alle projecten.

Binnen de woningbouwversnelling zijn de focusprojecten aangemerkt als grote projecten (klasse 3). Daarnaast zijn binnen de overige projecten de projecten Kademuren, Schans 6 en Gebiedsontwikkeling Ster van Lepelstraat eveneens ingeschaald als grote projecten (klasse 3).

Fase

We hanteren de projectfaseringen van projectmatig werken[1]. Voor projecten in de fysieke omgeving betreft dit zes fasen: initiatie, definitie, ontwerp, voorbereiding, realisatie en nazorg. Voor projecten in algemene zin worden minimaal vier fasen onderscheiden: initiëren, definiëren, uitvoeren en afronden. Bij woningbouwprojecten kan aan de initiatiefase nog een voorafgaande ideefase worden toegevoegd.

Soort krediet	PMW-fase	Eindproduct van fase
	Ideefase	Besluit op principe verzoek/ Canvas
Voorbereidingskrediet (fase 1)	Initiëren	Nota van uitgangspunten/ Startnotitie
Voorbereidingskrediet (fase 2)	Definiëren	Voorkeursvariant
Voorbereidingskrediet (fase 3)	Uitvoeren: Ontwerpen	Ontwerp/ Projectplan
	Uitvoeren: Voorbereiden	Gunning Aannemer/ leverancier
Uitvoeringskrediet	Uitvoeren: Realiseren	Oplevering
Uitvoeringskrediet	Afronden (verlenen nazorg)	Project decharge

Overige kerngegevens

Naam en portfolio	
	Periode
U-nummer	We vermelden het laatst behandelde bestuursvoorstel. Daarbij streven we ernaar om in bestuursvoorstellen een compleet overzicht te geven van alle eerdere besluiten.
Fase	Zie hiervoor.
Voorbereidingskrediet	De verleende gesommeerde voorbereidingskredieten door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Uitvoeringskrediet	De verleende gesommeerde uitvoeringskredieten door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Totaal krediet	De som van alle verleende kredieten (voorbereiding en uitvoering) door het college aan de ambtelijke organisatie. Bedragen x €1.000
Prognose totale kosten	De actuele prognose voor de totale kosten van het gehele project. In het begin van een project is dit een (deterministisch) bedrag gebaseerd op kentallen en grove inschattingen. Na de eerste fase zal de prognose steeds meer gebaseerd worden op specifieke inzichten en concrete ramingen. We gaan ons oriënteren op het gebruik van SSK (Standaard Systematiek Kostenramingen). Waar mogelijk werken we met een bandbreedte. Bedragen x €1.000
Startdatum	De datum van het vaststellen van het projectcanvas, het principebesluit of het eerste kredietbesluit. De datum waarop de interne projectopdracht (canvas) is vastgesteld kan later zijn dan de andere twee besluiten. De inrichting van een projectteam kan ruim later zijn dan de start van een project in formele zin. Van de genoemde mogelijke datum vermelden we de vroegste.
Eindprognose (datum)	De datum waarop het project decharge verleend wordt door de ambtelijk opdrachtgever (scope is volledig gerealiseerd).
Bestuurlijk opdrachtgever	Bij project van klasse 3 wordt expliciet een bestuurlijk opdrachtgever aangewezen (projectwethouder). Dat kan de portefeuillehouder zijn van de portefeuille waarbinnen het project valt, maar dat hoeft niet.
Ambtelijk opdrachtgever	De manager of directeur die eindgebruiker is van het projectresultaat dan wel beleidsmatig verantwoordelijk is voor het initiatief (initiatiefnemer) om het onderliggende probleem op te lossen.
Status	De kleurcodering zoals in het voorwoord opgenomen.

Ten aanzien van projecten met een grondexploitatie bekijken we momenteel hoe we de financiële gegevens in de overzichten kunnen opnemen.

[1] Overgenomen van de VPNG, Vereniging Projectmanagement Nederlandse Gemeenten, www.vpng.nl

2.4 Ontwikkeling en verbetering van de rapportage

Verbeterpunten en doorontwikkeling

Deze rapportage en de bijbehorende methodiek bouwen voort op de ervaringen met de monitor grote projecten en de voortgangsrapportage versnelling woningbouw. De rapportage draagt bij aan verdere harmonisering van de werkwijze over projecten heen en versterkt het inzicht in, en het leren van, projecten en programma's.

De 2e integrale rapportage projecten 2026 is qua opzet gelijk aan de eerdere rapportages.
Op basis van de ervaringen met de voorgaande rapportages waren er geen grote wensen of behoeften die direct verwerkt moesten worden. De eerdere rapportages zijn gebruikt als basis voor de verdere ontwikkeling en verbetering van deze rapportage.

In de 2e rapportage projecten 2025 zijn we erin geslaagd om alle projecten te classificeren. In de eerste rapportage projecten 2026 hebben we vervolgens volledig in beeld gebracht welke projecten we gedurende het kalenderjaar 2026 verwachten op te starten en hebben we voor een groot deel van deze projecten een startdatum kunnen vaststellen. Met deze 2e rapportage projecten 2026 is de volgende mijlpaal bereikt: voor alle projecten is inmiddels een startdatum opgenomen.

De nieuwe projecten zijn, net als in de 1e Rapportage Projecten 2026, voorzien van een aangescherpte naamgeving die beter aansluit bij de inhoud van het project en daarmee meer duidelijkheid geeft over het doel en de reikwijdte ervan. Daarnaast zijn benoemde raadsvoorstellen en raadsinformatiebrieven als hyperlinks opgenomen. Dit vergroot de toegankelijkheid en leesbaarheid van de rapportage.

In de volgende versie van de rapportage richten we ons op het verder aanvullen en verduidelijken van de kerngegevens per project, zoals de verwachte einddatum. Bij nieuwe projecten nemen we ook de besluitvorming rondom de start van een project duidelijker op. Daarnaast voegen we bij nieuwe projecten een korte toelichting toe, zodat duidelijker is wat het project inhoudt en waarom het is gestart.

Ook werken we aan een betere verbinding met de begroting. Daarbij onderzoeken we hoe financiële gegevens in de rapportage kunnen worden opgenomen. Een rechtstreekse koppeling met het financiële systeem is complex en wordt daarom in een latere fase gerealiseerd.

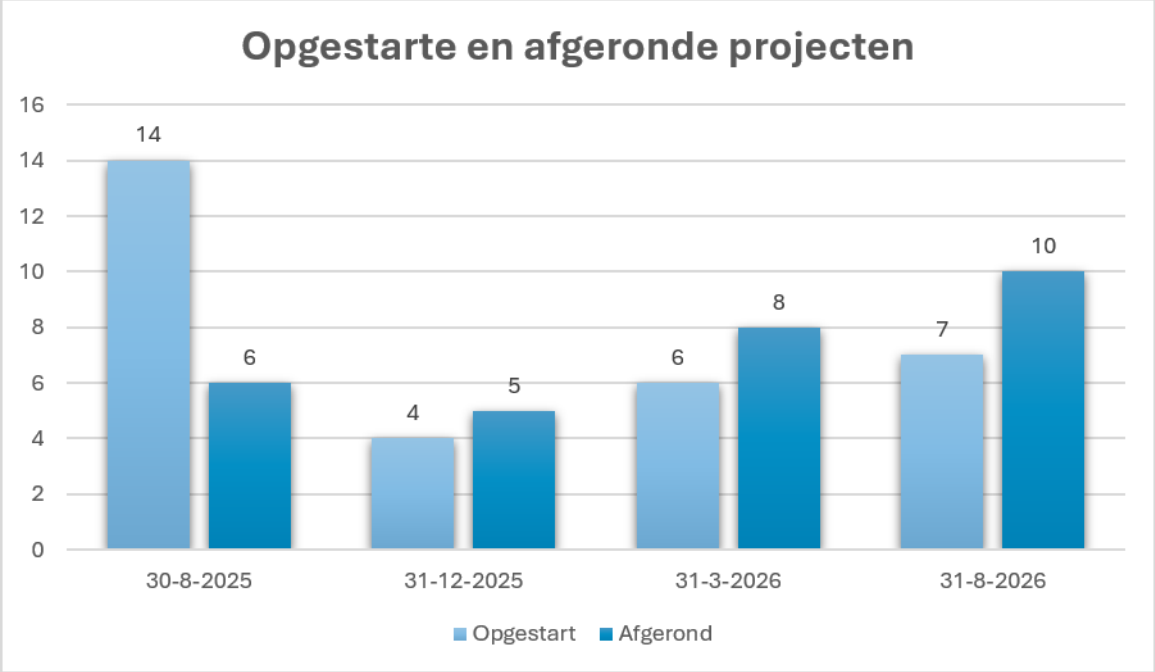
2.5 De rapportage in grafieken

Analyse en doorontwikkeling

In de vorige rapportages hebben we aangegeven een poging te willen doen om een analyse te geven over de projecten heen (op het geheel). De analyses uit de vorige rapportage zijn bijgewerkt voor deze rapportage. Deze hebben nog geen verdere verbeterslag gekregen. Daarbij waren we nog zoekende naar een passende vorm en omvang, dit proces loopt nog steeds. Het verder ontwikkelen en verbeteren van de analyses staat hoog op de agenda voor de volgende rapportage. Daarbij willen we de analyses verder uitbreiden en meer inzicht geven in het totale projectenportfolio.

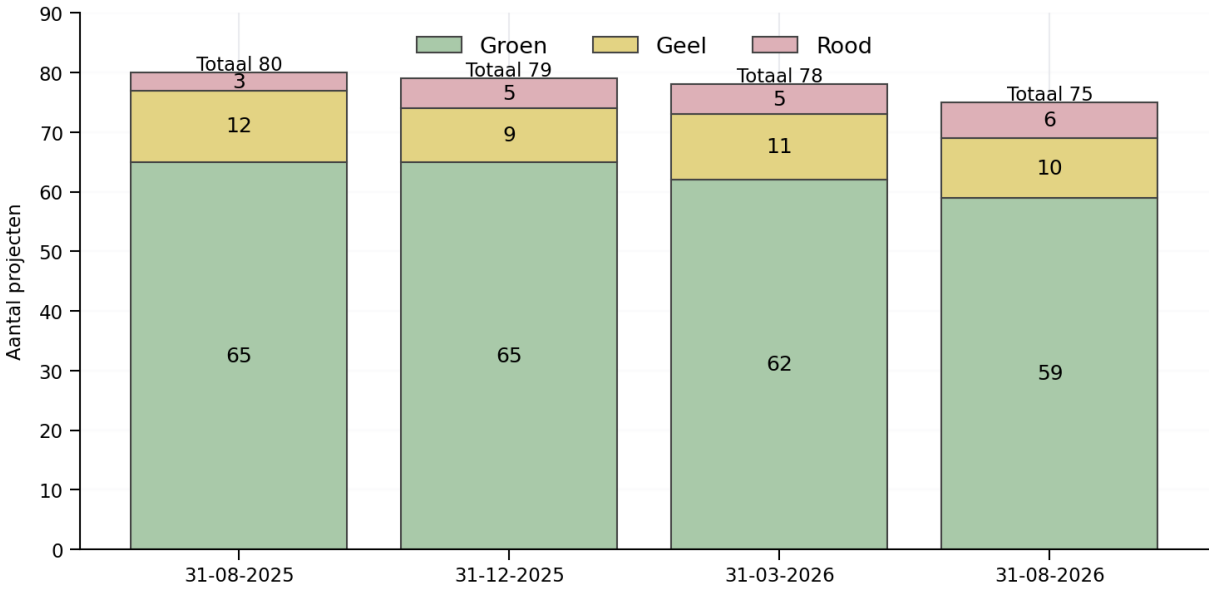
Opgestarte en afgeronde projecten

Het diagram op de volgende pagina geeft een overzicht van het aantal opgestarte en afgeronde projecten per peildatum. Hiermee ontstaat inzicht in de dynamiek en de voortgang in de tijd. Door het aantal gestarte projecten af te zetten tegen het aantal afgeronde projecten, wordt zichtbaar hoe de balans tussen instroom en uitstroom van projecten zich ontwikkelt.

Projectstatus

Deze cirkeldiagrammen geven per peildatum inzicht in de verdeling van projecten naar status (groen, geel en rood). Hiermee wordt zichtbaar hoe de voortgang en beheersing van de projecten zich in de tijd ontwikkelen. De weergave maakt het mogelijk om trends te signaleren in het aandeel projecten dat volgens planning verloopt (groen), aandacht vraagt (geel) of risico's kent (rood).

3. Algemene ontwikkelingen en trends (analyse)

3.1 Beïnvloedbaar

Werken vanuit maatschappelijke meerwaarde: aanleiding ≠ doelstelling

We richten ons steeds meer op maximale maatschappelijke meerwaarde. Dit komt tot uiting wanneer het projectdoel wezenlijk anders is dan de aanleiding voor het project. Bij steeds meer projecten gaan we uit van levenscycluskosten en het creëren van zo veel mogelijk maatschappelijke meerwaarde (maatschappelijk kosten/baten analyse). De beperkte beleidsvernieuwing in de afgelopen 10 tot 20 jaar vormt hierbij een aandachtspunt.
Maatschappelijke inzichten en Wettelijke doelstellingen nadrukkelijk van ons vragen dat we rekening houden met duurzaamheid, energietransitie, klimaatadaptatie, nieuwe woonvormen en participatie. De programmering houdt in financiële zin nog onvoldoende rekening met deze bredere scope. Bij diverse projecten is het daarom lastig om volledig aan te sluiten op wat de wetgeving van ons vraagt. Per project maken we de afweging op basis van maximale impact en financiële haalbaarheid. Dit zijn aanvullende inspanningen die vragen om een nauwe integrale samenwerking.

Personeel en organisatie

In de afgelopen periode is het personeelsbestand verder versterkt. Capaciteit is steeds minder een beperking om projecten op te starten al is het huidige werkvoorraad wel het maximum. Versterking van de lijnorganisatie om de kaders te ontwikkelen is noodzakelijk. De ontwikkelingen van de afgelopen jaren bieden een goede basis die verder bestendigd moet worden. Het projectmatig werken is nog steeds kwetsbaar en onvoldoende onderdeel van onze cultuur. We gaan verder met het professionaliseren van de vakgebieden projectmanagement, Omgevingsmanagement, Projectbeheersing/ projectondersteuning, Technisch Management en de opzet van kwaliteitsmanagement en het Contractmanagement. Ook in deze rapportage is zichtbaar dat we op het gebied van projectbeheersing stappen zetten en dat er tegelijk meer moet gebeuren om projecten eenduidiger, transparanter en voorspelbaarder te maken. Met meer en betere stuur- en managementinformatie krijgen we grip op de gehele projectenportefeuille.

3.2 Niet of nauwelijks beïnvloedbaar

Stijgende prijzen als gevolg van wereldwijde ontwikkelingen

De ontwikkelingen in de wereld maken dat met name de olieprijzen en daaraan gerelateerde producten (zoals in ieder geval liners voor rioleringen) meer stijgen dan waar rekening mee is gehouden. Prijzen stijgen ook meer dan de inflatie en daarmee ook meer dan stijging van het investeringsvolume. Ook personeelskosten van aannemers stijgen. Onze aanbestedingen hebben veel vaker een negatief resultaat dan want wij gewend zijn. De aanbesteding voor de Kademuren is daarvan een duidelijk voorbeeld. Dit is zowel op korte termijn problematisch omdat meer kredieten zullen overschrijden. Hoewel daarvoor niet bedoeld proberen we dit nog op te vangen met de posten onvoorzien, maar dat biedt lang niet altijd voldoende ruimte. Ook op langere termijn is dit problematisch omdat met het beschikbare investeringsvolume minder werk uitgevoerd kan worden.

Stikstof

De stikstof problematiek blijft onverkort een groot risico voor bijna alle projecten in de buitenruimte. Inzichten op dit onderwerp zijn sinds de vorige rapportage niet veranderd.

Peildatum 31/08/2026

Netcongestie

Met de wijziging van het prioriteringskader (per 1 juli 2026) is de uitzondering voor kleine aansluitingen vervallen. We werken hard om de nieuwe werkwijze te implementeren en voor alle projecten in de gemeente zo goed mogelijk positie te verwerven op de wachtlijsten. Het blijft een bedreiging op onze ambities voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen, woningbouw, mobiliteit en energietransitie. Daarnaast dreigt overbelasting van het net. We bekijken of we initiatieven op het gebied van het oplossen van de netcongestie kunnen versnellen en met prioriteit kunnen ondersteunen.

4. Projecten

4.1 Overzicht van de projecten

Projecten per programma

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
1	Bestuur en Ondersteuning					
BV100126/I&A	Digitale Duurzame Dienstverlening	2	04-09-2024	Afgerond	Groen	Volledig afgerond. Komt niet terug in de volgende rapportage.
100145	Invoering Procesmanagement	2	01-02-2023	Realiseren	Groen	Afronding verwacht in oktober 2026.
100144	Invoering risicomanagement en information security managementsysteem (ISMS)	2	01-02-2023	Realiseren	Groen	
ECO100136/ERV	Positionering Bergen op Zoom	2	01-02-2023	Realiseren	Groen	
100155	Verbeterplan Informatiehuishouding	2	01-04-2024	Realiseren	Geel	In verband met de ingang van de nieuwe archiefwet onderzoeken we of dit tot een wijziging van het project moet leiden.
100154	Verhoogde Digitale Weerbaarheid	2	01-08-2023	Definiëren	Geel	In verband met de ingang van de Cyberbeveiligingswet (Cbw) onderzoeken we of dit tot een wijziging van het project moet leiden.
100146	Visie op Werkplekken en Dienstverlening	2	21-05-2025	Realiseren	Groen	
BV/110000/IA	Vervanging applicatie Jeugd/WMO	2	02-06-2026	Initiëren	Groen	
2	Veiligheid					
4	Economie					
ECO100139/RCP	Anton van Duinkerken park	1	03-04-2025	Definiëren	Groen	
100148	De Schaft, Fort de Roovere	1	18-04-2024	Definiëren	Groen	
100167	Gebiedsontwikkeling Ster van Lepelstraat	3	07-10-2024	Initiëren	Rood	Dit traject loopt meerdere jaren vanuit de gemeente en in goede samenwerking met andere betrokkenen zoals Provincie Brabant, ontwikkelaar Intospace en verschillende adviseurs waaronder STEC-groep. Hieruit is een breed draagvlak ontstaan voor de beoogde duurzame logistieke ontwikkeling. Het bestuursakkoord vraagt om een herijking van het project.
ECO100140/RCP	Ontwikkeling containerterminal	2	20-12-2021	Afronden	Groen	Volledig afgerond. Komt niet terug in de volgende rapportage.
ECO100094/RCP	Schans 6	3	01-03-2025	Initiëren	Groen	Zie paragraaf 4.8.
100170	Realisatie beleefpunten Linie van de Eendracht	1	02-04-2026	Definiëren	Groen	
100172	Verbetering parkeergarage De Parade	2	18-05-2026	Initiëren	Groen	
5	Onderwijs					
MO100138/RCP	Tijdelijke huisvesting primair onderwijs	2	19-02-2025	Afgerond	Groen	Volledig afgerond. Komt niet terug in de volgende rapportage.

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
6	Sport, cultuur en recreatie					
WBE100072/RCP	Bouwkoten, Huisvesting Bergse Bouwers	2	25-10-2017	Realiseren	Rood	De scope van het project is verruimd met enerzijds de huisvesting van St. Sint Nicolaas binnen het project en anderzijds het veilig maken van de bestaande balustrades en verdiepingsvloer van Konterscherp I. Recent is duidelijk geworden dat de kosten hiervoor niet binnen het project kunnen worden opgevangen. Hiervoor wordt een separaat voorstel aan de raad voorgelegd.
100176	Verplaatsing Zeeverkenners	1	23-06-2026	Initiëren	Groen	
7	WMO en Jeugd					
MO100123/RCP	Tussenvoorziening, Doorstroomlocaties	2	23-04-2023	Voorbereiden	Groen	
100173	Maatschappelijke Opvang	2	23-06-2026	Definiëren	Groen	
8	Werk en inkomen					
9	Milieu					

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
3	Beheer openbare ruimte					
100168	Reconstructie Burgemeester Elkhuizenlaan Halsteren 2	1	02-02-2026	Voorbereiden	Groen	
100162	De Grebbe vervanging kous inclusief grote inspectie	2	18-02-2025	Realiseren	Groen	
BOR100053/RCP	Erasmuslaan – Jacob Obrechtlaan Zuid	2	10-06-2025	Afgerond	Groen	Volledig afgerond. Komt niet terug in de volgende rapportage.
100164	Herinrichting Franciscusstraat, Pastoor Dekkerstraat, Bernadettestraat	2	08-07-2025	Definiëren	Groen	Actuele prognose past niet binnen de vastgestelde programmering.
100165	Herinrichting Grote Hazelaar	1	27-10-2025	Definiëren	Groen	
BOR100068/RCP	Herinrichting Jankenberg	2	04-05-2023	Voorbereiden	Groen	
BOR100077/RCP	Herstructurering De Kuil	2	24-02-2025	Definiëren	Groen	
BOR100066/RCP	Kademuren	3	16-02-2024	Realiseren	Groen	Zie paragraaf 4.7.
100160	Klein Molenbeek	2	01-01-2026	Definiëren	Geel	De voortgang is beperkt maar positief. De planning schuift op door externe ontwikkelingen, terwijl het huidige budget vooralsnog passend is. Aandachtspunten zijn het beperken van wateroverlast, aanpassingen aan de riolering en de benodigde medewerking van externe partijen.
BOR100134/RCP	Kruising Olympialaan – Antwerpsestraatweg – Laan van Borgvliet	2	28-11-2025	Afgerond	Groen	Volledig afgerond. Komt niet terug in de volgende rapportage.

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
3	Beheer openbare ruimte					
100152	Lage Meren	2	18-08-2025	Ontwerp	Geel	Door de toezegging financiële middelen en de algemene voortgang engineering zijn we van rood naar geel gegaan. De bepaling van de definitieve raming en een positieve afronding met de omgeving m.b.t. de herinrichting Wattweg zal ervoor zorgen dat we naar groen gaan. Actuele prognose paste niet binnen de vastgestelde programmering.
100157	Muziekbuurt	2	03-01-2023	Definiëren	Groen	Actuele prognose voor de totale projectkosten past niet binnen de vastgestelde programmering.
BOR100119/RCP	Nieuwe Molenweg e.o.	1	07-06-2023	Realiseren	Groen	
BOR100069/RCP	Nieuwstraat, Kromstraat en Waterstraat	2	01-10-2025	Definiëren	Groen	
ECO100052/RCP	Parkeergarage Grote Markt	2	18-01-2025	Afgerond	Groen	Volledig afgerond. Komt niet terug in de volgende rapportage.
BOR100055/RCP	Reconstructie Antwerpsestraatweg dl 2	2	03-08-2023	Voorbereiden	Geel	De financiering is op dit moment nog niet rond, mede doordat we in afwachting zijn van de uitkomst van de subsidieaanvraag.
100161	Renovatie rioolputten stam-riolering	2	01-06-2025	Realiseren	Rood	Door benodigde aanpassingen in de planning en conflicten met andere projecten zijn vertraging en meerkosten ontstaan. De hoge complexiteit en werkdruk vragen om extra specialistische inzet. Ook personele wisselingen bij de aannemer hebben invloed op de voortgang.
BOR100135/RCP	Rivierenbuurt	2	08-01-2025	Definiëren	Groen	
BOR100059/RCP	Rooseveltlaan	2	17-05-2023	Voorbereiden	Groen	
BOR100071/RCP	Sportpark Rozenoord – aanleg parkeerterrein	2	17-11-2025	Afronden	Groen	
BOR100078/RCP	Vijverbergvijvers Noord en Zuid	2	30-10-2025	Realiseren	Groen	
100163	Herinrichting Zeelandhaven	1	06-10-2025	Ontwerpen	Groen	
100178	Herinrichting Rijtuigweg-Hamplein	1	09-07-2026	Initiëren	Groen	

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
10	Volkshuisvesting, leefomgeving & Stedelijke vernieuwing					
WBE100088/RCP	Gageldonk Oost	2	09-10-2025	Definiëren	Groen	
WBE100064/RCP	Gageldonk West	2	07-07-2013	Realiseren	Groen	
10.1	Woningbouw eigen initiatieven					
WBD100092/RCP	Cort Heiligerskazerne	2	01-12-2019	Ontwerpen	Groen	
WBE100050/RCP	Markiezaten	2		Realiseren	Groen	
WBE100051/RCP	Nieuwe vesting	1	15-07-2021	Afronden	Groen	

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
10	Volkshuisvesting, leefomgeving & Stedelijke vernieuwing					
WBE100083/RCP	Plein 13	3	06-06-2023	Definiëren	Groen	Zie paragraaf 4.4.
WBE100075/RCP	Waterfront	3	15-01-2025	Definiëren	Groen	Zie paragraaf 4.2.
WBD100085/RCP	Westersingel	3	09-08-2024	Ontwerpen	Groen	Zie paragraaf 4.3.
100174	Gebiedsontwikkeling Heesterbos 2	2	23-06-2026	Definiëren	Groen	
10.2	Woningbouw Stadlander					
WBS100100/RCP	Argolaan - Warandeflat	2	29-02-2024	Definiëren	Groen	
WBS100099/RCP	Avondvrede	2	01-07-2025	Definiëren	Groen	
WBS100101/RCP	Coehoornparkstraat	2	25-01-2024	Definiëren	Groen	
WBS100104/RCP	Stroatse Parel Lepelstraat	2	26-10-2023	Ontwerpen	Groen	
WBS100103/RCP	Hart van Halsteren	2	01-05-2024	Realiseren	Groen	
100143	Koning Willem II straat	2	12-06-2025	Ontwerpen	Groen	
WBS100102/RCP	Oranje Buren – Stalenbrugstraat	2	01-07-2024	Ontwerpen	Geel	Naar aanleiding van het besluit op het bezwaar is mogelijk bezwaar bij de rechtbank ingediend. Dit kan leiden tot een stop van het bouwproces.
WBE100063/RCP	Scheldeburen/Scheldeflat	2	10-01-2019	Voorbereiden	Groen	
10.3	Woningbouw initiatieven derden					
WBE100133/RCP	Antwerpsestraatweg – Frans Halsstraat	2	01-07-2023	Realiseren	Groen	
WBD100086/RCP	Herontwikkeling Bravis-terrein	3	22-08-2024	Definiëren	Groen	Zie paragraaf 4.6.
100159	Buitenvest-Ravelstraat	1	08-05-2025	Definiëren	Groen	
WBD100105/RCP	Dumontsdreef	2	18-07-2023	Ontwerpen	Geel	Met het huidige ingediende bezwaar duurt het langer voor dat de vergunning onherroepelijk is.
WBE100098/RCP	Havendijk Arbeidsmigranten	2	28-02-2025	Voorbereiden	Rood	Dit dossier is in afwachting van de beroepsprocedure bij de rechtbank.
WBD100084/RCP	Vrederust (Landgoed Vrederust (GGZ))	3	18-07-2023	Definiëren	Geel	Zie paragraaf 4.5.
WBD100089/RCP	Mazairac	2	03-03-2021	Afronden	Groen	
WBD100132/RCP	Pieter Breughelstraat – Frans Halsstraat	2	10-10-2022	Definiëren	Rood	Het project kent sinds eind 2023 beperkte voortgang en ligt momenteel stil vanwege de stikstofproblematiek. Na het voorleggen van nieuwe scenario's medio juli is nog geen reactie van de initiatiefnemer ontvangen. Daarnaast verloopt de samenwerking met de initiatiefnemer moeizaam.
WBD100107/RCP	Ruimte voor Ruimte Lepelstraat	2	18-11-2024	Ontwerpen	Geel	Door de complexiteit van deze opgave duurt het proces om te komen tot een haalbaar stedenbouwkundig ontwerp langer dan verwacht. Hierdoor heeft de participatie op zich laten wachten. Verwacht wordt dat in Q4 deze wordt georganiseerd. Hierna kan al dan niet een besluit

ID	Project naam	Class.	Startdatum	Projectfase	Status	Toelichting
10	Volkshuisvesting, leefomgeving & Stedelijke vernieuwing					
						worden genomen over de haalbaarheid van het stedenbouwkundig ontwerp.
100149	Van Aldegondebaan	2	21-05-2025	Definiëren	Groen	
100158	Watermolenplein	1	10-10-2024	Voorbereiden	Groen	
10.4	Initiatieven derden overig					
ECO100131/RCP	Hoogspanningsstation Halsteren	2	28-08-2023	Voorbereiden	Geel	De netcongestie heeft directe invloed op projecten binnen onze gemeente. Elke vorm van vertraging heeft consequenties voor het project.
MO100087/RCP	Nieuwbouwlocatie De Grebbe en Mercedesgarage	2	18-02-2025	Ontwerpen	Rood	De uitvoering van het project ligt stil vanwege een meningsverschil tussen LPS en de gemeente. Er is sprake van een verschillende interpretatie van de gemaakte afspraken over de financiering van de nieuwbouw van basisschool De Grebbe.
ECO100127/RCP	Poortgebied (Port of BoZ)	2	12-10-2020	Initiëren	Groen	
100150	Windpark Halsteren	2	01-02-2025	Definiëren	Groen	

4.2 Waterfront

Doelstelling van het project

Gelet op de ligging, bereikbaarheid en de grote woningbouwopgave is Waterfront aangemerkt als focusproject voor de woningbouwversnelling. In februari 2025 is op basis van een aangenomen motie 312 d.d. 27/02/2025 gestart met de herijking van het project. De focus ligt op de locaties Spaensche Scharen en de voormalige Speeltuin. De eerder vastgestelde projectopdracht voor Waterfront is hierop herijkt.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

- 30-10-2025: Vaststelling IPVE Waterfront door gemeenteraad.
- 05-03-2026: Vaststelling Stedenbouwkundig plan door gemeenteraad.
- 17-03-2026: College B&W stemt in met de aanvraag Woningbouwimpuls Spaensche Scharen.

Financiën

Bij het vaststellen van het stedenbouwkundige plan is er een financiële haalbaarheidsanalyse (HBA) opgesteld voor het totale project. Hieruit blijkt dat het project financieel haalbaar is, echter kent het wel zijn uitdagingen. De locatie Speeltuin heeft een positief resultaat, terwijl de locatie Spaensche Scharen een negatief resultaat kent. De aangevraagde Woningbouwimpuls voor Spaensche Scharen is afgewezen, hierop is een lobby ingezet voor een hernieuwde aanvraag in de 2e helft van het jaar. Hier hebben we voor eind 2026 duidelijkheid over. Voor locatie Speeltuin is de GREX in voorbereiding en deze komt in december 2026 in de gemeenteraad.

Tijd (voortgang en planning)

Voor de locatie Speeltuin zijn de planologische procedures binnen de omgevingswet opgestart en zijn we snelheid aan het maken. Vanwege de eerder ontvangen Woningbouw op Korte Termijn 1 (WoKT 1) subsidie hebben we hiervoor een harde deadline om uiterlijk eind 2027 te starten met de bouw van de 1e woningen. Een markttender om een ontwikkelaar aan ons te binden voor de bouw van deze appartementen op de locatie Speeltuin is in voorbereiding, de planning is om januari 2027 een ontwikkelaar te hebben gecontracteerd. De start bouw op de locatie Spaensche Scharen is nu voorzien in Q1 2029. Hiervoor is dus iets meer ruimte in de planning, echter is ook deze strak. Alle focus ligt daarom voor deze periode op locatie Speeltuin.

Omgeving (communicatie en participatie)

Bij de totstandkoming van het IPvE en het Stedenbouwkundige plan heeft er intensieve participatie plaatsgevonden met de omgeving. Het Stedenbouwkundige plan is eveneens in een brede inloopbijeenkomst begin januari aan de omgeving gepresenteerd. Voor de vervolgfase wordt participatie passend vormgegeven via een participatieplan, in lijn met de vastgestelde participatieverordening. De motie 402 d.d. 05/03/2026 over de ontsluiting van de Calandweg wordt meegenomen in het participatieproces.

Scope en kwaliteit

De scope van Waterfront gaat over de woningbouw van de locaties Spaensche Scharen en Speeltuin. Hierbij is het doel om ca. 600 woningen te realiseren.

Naam en portfolio	Waterfront	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	RVB25-0112	RVB25-0112
Fase	Definitiefase	Definitiefase
Voorbereidingskrediet	€ 1.988.000, -	€ 1.988.000, -
Uitvoeringskrediet	Nog niet vastgesteld.	Nog niet vastgesteld
Totaal krediet	Nog niet vastgesteld.	Nog niet vastgesteld
Prognose totale kosten	Nader te bepalen.	Nader te bepalen
Startdatum	15-01-2025	15-01-2025
Eindprognose (datum)	31-12-2032	31-12-2032
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Joost Pals	Wethouder Adam Ahajaj
Ambtelijk opdrachtgever	Sabrina Mulders-Meesters	Sabrina Mulders-Meesters
Status	Groen	Groen

4.3 Westersingel

Doelstelling van het project

Afronden van fase 1 “Stadsreparatie Westersingel”, waarbij de focus ligt op de ontwikkeling op de locatie Stoelemat, Westersingel 50 en Koepelplaats. Hierdoor vindt reparatie plaats van de historische stadsstructuur en daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan de woningbouwopgave.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Het Integraal Programma van Eisen (IPvE) voor Stadsreparatie Westersingel is op 25 september 2025 vastgesteld in de gemeenteraad. Sindsdien is door stedenbouwkundig bureau Urbis gewerkt aan het stedenbouwkundig plan. Tijdens een brede participatiebijeenkomst op 2 februari 2026 zijn drie stedenbouwkundige denkrichtingen aan omwonenden en belanghebbenden gepresenteerd. Op 4 juni 2026 is de raad geïnformeerd over de stand van zaken van het project en de uitwerkingsvariant voor het stedenbouwkundig plan. Op 22 juni 2026 vond een tweede brede participatiebijeenkomst plaats over de uitwerkingsvariant. Inmiddels is alle input verwerkt, wat heeft geleid tot een concept stedenbouwkundig plan en een concept grondexploitatie. Deze stukken worden naar verwachting in oktober gevoelenspeilend aan de raad voorgelegd.

Financiën

In april 2026 is aan de raad gemeld dat een voorlopig negatief resultaat werd voorzien. Sindsdien is onderzocht welke optimalisaties mogelijk zijn om het financiële resultaat te verbeteren, zonder afbreuk te doen aan de beoogde ruimtelijke kwaliteit. De concept grondexploitatie wordt samen met het concept stedenbouwkundig plan in oktober 2026 gevoelenspeilend aangeboden aan de gemeenteraad.

Tijd (voortgang en planning)

Het concept stedenbouwkundig plan en de concept grondexploitatie worden in oktober 2026 via een raadsmededeling in de gemeenteraad besproken. Besluitvorming vindt naar verwachting in Q1 van 2027 plaats.

Omgeving (communicatie en participatie)

Het IPvE Westersingel is in samenspraak met de Vereniging Binnenstad en Buurtvereniging Respectvolle Stadsreparatie Westersingel (BRSW) opgesteld. Zij vormen samen met de gemeente Bergen op Zoom een werkgroep. Voor het stedenbouwkundig plan werd opnieuw samengewerkt met de werkgroep. Daarnaast zijn twee participatiebijeenkomsten gehouden voor bewoners en belanghebbenden. Raadsleden waren hierbij uitgenodigd.

Scope en kwaliteit

Geen bijzonderheden.

Naam en portfolio	Westersingel	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	U25-000991	RVB25-0045
Fase	Ontwerpen	Ontwerpen
Voorbereidingskrediet	€392.500,-	€770.000,-
Uitvoeringskrediet		
Totaal krediet	€392.500,-	€770.000,-
Prognose totale kosten		
Startdatum	24-07-2023	24-07-2023
Eindprognose (datum)	31-12-2029	31-12-2029
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Berend Doedens	Wethouder Adam Ahajaj
Ambtelijk opdrachtgever	Sabrina Mulders-Meesters	Sabrina Mulders-Meesters
Status	Groen	Groen

4.4 Plein 13

Doelstelling van het project

Plein 13 is vanwege de ligging, bereikbaarheid en woningbouwopgave aangewezen als focusproject voor woningbouwversnelling. Het gebied biedt kansen voor een hoogwaardige mix van wonen, werken en voorzieningen en versterkt de stedelijke economie en binnenstad van Bergen op Zoom.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

- 17-03-2026: College B&W stemt in met de aanvraag Woningbouwimpuls Plein 13 Fase 1.
- 22-05-2026: Aanvraag Woningbouwimpuls is door het Ministerie van BZK afgewezen.
- 08-06-2026: Commissie Ruimtelijke Kwaliteit keurt het beoogde beeldkwaliteitsplan af.
- 25-08-2026: Impulskamer met RVO experts Friso de Zeeuw en Xander van Beers, RVO en BZK.

Financiën

Het uitgangspunt van een budgettair neutraal plan is bijgesteld naar een voorlopig tekort van circa € 3 à 4 miljoen NCW. De exacte omvang wordt nog nader geanalyseerd en er worden mogelijkheden uitgewerkt om het tekort te beperken. Daarnaast wordt het in 2026 opgestelde beeldkwaliteitsplan herzien en een supervisor aangesteld om een helder kwaliteitskader en adequate kwaliteitsborging te waarborgen. Ook wordt het masterplan beoordeeld op planrealisme en mogelijke optimalisaties. De definitief aangevraagde WOKT-bijdrage van € 9,4 miljoen voor openbare parkeerplaatsen in de mobiliteitshubs wordt naar verwachting toegekend. De grondexploitatie voor Plein 13 Fase 1 wordt, samen met het beeldkwaliteitsplan en eventuele actualisatie van het masterplan, naar verwachting in het voorjaar van 2027 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Tijd (voortgang en planning)

- Eind Q1 / Q2 2027: Raadsvoorstel Beeldkwaliteitsplan Plein 13.
- Eind Q1 / Q2 2027: Raadsvoorstel grondexploitatie Plein 13 Fase 1.
- Eind Q1 / Q2 2027: Mogelijk raadsvoorstel planoptimalisatie Masterplan Plein 13.
- Q3 2027: Mogelijk aanvraag Woningbouwimpuls tranche 11 Plein 13.

Omgeving (communicatie en participatie)

Over de eerdere college- en raadsbesluiten is gecommuniceerd. Eind 2026 of begin 2027 komt een participatietraject met omwonenden en ondernemers.

Scope en kwaliteit

- Scope: Conform het plangebied uit de projectopdracht. Door de gemengde eigendomssituatie wordt zowel actieve als faciliterende grondpolitiek gevoerd, met anterieure overeenkomsten waar initiatiefnemers zelf realiseren.
- Kwaliteit: Het vastgestelde IPvE borgt de beleidsmatige randvoorwaarden en het Masterplan de stedenbouwkundige hoofdopzet. Het beeldkwaliteitsplan wordt afgerond en legt de architectonische en ruimtelijke kwaliteit vast in een toetsbaar kader passend bij de historische context.

Naam en portfolio	Plein 13	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	RVB25-0059	
Fase	Ontwerpfase - Haalbaarheidsanalyse	Ontwerpfase - Haalbaarheidsanalyse
Voorbereidingskrediet	€ 1.038.000, -	€ 1.438.000, -
Uitvoeringskrediet	Nog niet beschikbaar gesteld.	Nog niet beschikbaar gesteld
Totaal krediet	€ 1.038.000, -	€ 1.438.000, -
Prognose totale kosten		Nader te bepalen
Startdatum	6 juni 2023	6 juni 2023
Eindprognose (datum)	31 december 2040	31 december 2040
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Dominique Hopmans	Wethouder Adam Ahajaj
Ambtelijk opdrachtgever	Sabrina Mulders-Meesters	Sabrina Mulders-Meesters
Status	Geel	Groen

4.5 Vrederust

Doelstelling van het project

Het Landgoed Vrederust met wonen en zorg toekomstbestendig (her)ontwikkelen en daarmee een integraal levendig gebied creëren, ingebed in natuur, wat bijdraagt aan het realiseren van een veelvoud van maatschappelijke rijks-, provinciale- en gemeentelijke doelstellingen. GGZ-WNB is trekker van het project Vrederust en grotendeels eigenaar van de gronden. De overige gronden in het plangebied zijn van woningcorporatie Stadlander. De gemeente heeft een proactieve faciliterende rol in dit project.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

De twee locatiebezoeken met de gemeenteraad hebben ertoe geleid dat het college van B&W de aangenomen moties met een raadsinformatiebrief (U25-005686) in november 2025 heeft beantwoord. De raad heeft in de raadsvergadering van 5 maart 2026 het IPvE en de ontwikkelvisie vastgesteld. Voorjaar 2026 heeft de omgevingsmanager op uitnodiging kennisgemaakt met een bewonerscommissie en onderhoudt contact.

Financiën

De raad heeft maart 2026 het IPVE en de ontwikkelvisie vastgesteld. De motie 408 d.d. 05/03/2026 rondom Kade en Domus zijn in behandeling. Medio september wordt de samenwerking met GGZ BWB voortgezet en worden ook afspraken gemaakt over planontwikkelingskosten. Na de selectie van ontwikkelende partij zullen ook anterieure afspraken gemaakt moeten worden met de ontwikkelende partij.

Tijd (voortgang en planning)

De raad heeft het IPVE en de ontwikkelvisie vastgesteld, daarmee is een belangrijke basis gelegd voor het vervolg van het project. Er wordt een vervolgaanpak voor het project opgesteld, waarin ook de planning en de verwerking van toezeggingen worden meegenomen.

Omgeving (communicatie en participatie)

In juni 2024 is het communicatie- en participatietraject door GGZ-WNB opgestart met bewoners en andere belanghebbenden. De gemeente kent hierin een faciliterende rol. In juni 2024 is de raad via een beeldvormende avond geïnformeerd. In oktober 2024 is de raad bijgepraat over de focusprojecten, waaronder ook Vrederust. In april 2025 heeft het vervolg van de participatie en communicatie met bewoners en belanghebbenden plaatsgevonden. Ook zijn het IPvE en de ontwikkelvisie in april 2025 gevoelenspeilend besproken in raad. Ook hebben twee locatiebezoeken met de raad plaatsgevonden. GGZ WNB heeft in december 2025 twee aanvullende participatiebijeenkomsten georganiseerd (8 december en 22 december). Op verzoek van bewoners en GGZ WNB heeft de gemeente nog een bewonersavond georganiseerd op 19 januari 2026. In de vervolgaanpak wordt ook de communicatie & participatie nader afgestemd en uitgewerkt

Scope en kwaliteit

GGZ BWB is de ontwikkelstrategie aan het uitwerken op basis van vastgesteld IPvE en ontwikkelvisie.

Naam en portfolio	Vrederust	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		RVB25-0114
Fase	Definitiefase	Definitiefase
Voorbereidingskrediet	Niet van toepassing.	Niet van toepassing
Uitvoeringskrediet	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totaal krediet	Kostenverhaal, groot € 68.000, -	Kostenverhaal, groot € 68.000, -
Prognose totale kosten	Nader te bepalen op basis van plankostenscan	Nader te bepalen op basis van plankostenscan
Startdatum	18-07-2023	18-07-2023
Eindprognose (datum)	31-12-2032	31-12-2032
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Hans Peter Verroen	Wethouder Adam Ahajaj
Ambtelijk opdrachtgever	Sabrina Mulders - Meesters	Sabrina Mulders - Meesters
Status	Groen	Geel

4.6 Herontwikkeling Bravis-terrein

Doelstelling van het project

De gemeente Bergen op Zoom en Stichting Bravis Ziekenhuis hebben op 6 februari 2025 een intentieovereenkomst getekend voor de herontwikkeling van het Bravis-terrein. De herontwikkeling van het Bravis-terrein gaat niet alleen om het bouwen van woningen, als onderdeel van de woningbouwopgave, maar heeft ook betrekking op het realiseren van een door Bravis gerealiseerd zorgplein en het bieden van toegevoegde waarde op uiteenlopende terreinen in Bergen op Zoom. Opgemerkt dient te worden dat Bravis in deze de initiatiefnemer is en de gemeente hierin een proactieve ondersteunende bijdrage levert.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Per 1 april 2026 is een nieuwe projectleider gestart voor de verdere ontwikkeling van de Bravis-locatie. Er zal de komende periode intensief samengewerkt worden aan producten, om deze reden is de projectorganisatie herzien en zijn de verantwoordelijkheden en besluitvormingslijn verder uitgewerkt. Er zijn gesprekken gevoerd met stakeholders in het plangebied over mogelijke samenwerking en betrekking in het project. Dit traject verloopt positief. Verder zijn proces gerelateerde producten opgesteld zoals een plan van aanpak, een voorbereidingskrediet en participatieadvies voor de komende periode. Inhoudelijk is gestart met de voorbereiding van het stedenbouwkundig traject. Hiervoor worden de uitgangspunten uit het Integraal Programma van Eisen in ruimtelijke zin verder uitgewerkt en zijn eerste verkenningen uitgevoerd op onder meer mobiliteit, de ruimtelijke inrichting van het gebied en de continuïteit van de zorgfunctie.

Financiën

Met het sluiten van de intentieovereenkomst is een voorschot op het voorbereidingskrediet opgenomen. Het totale voorbereidingskrediet is in beeld gebracht, hierover is de gemeente met de initiatiefnemer in gesprek.

Tijd (voortgang en planning)

Voor het project wordt door de initiatiefnemer aanvullende stedenbouwkundige expertise ingehuurd. Deze partij is benodigd voor de vervolgstappen, wat een kleine correctie op de korte-termijnplanning teweegbrengt. De planning voor de stedenbouwkundige en participatieve aspecten van dit project schuiven hiermee op. Voor de totale doorloop zal dit geen invloed hebben.

Omgeving (communicatie en participatie)

Er zijn intussen gesprekken gevoerd met enkele maatschappelijke partners als externe stakeholders, waaronder Rijkswaterstaat, OMWB, RAV West-Brabant, Stadlander. Bij deze gesprekken is waardevolle inbreng opgehaald. Deze inbreng wordt verkend en waar mogelijk in de producten behorende bij het project opgenomen.

Scope en kwaliteit

De vastgestelde randvoorwaarden worden als kader uit het IPvE vertaald naar een stedenbouwkundig basismodel. De komende periode zal in samenwerking het stedenbouwkundig ontwerp naar een volgend niveau worden getild waarbij de ambities en wensen uit het IPvE worden verwerkt.

Naam en portfolio	Bravis	Woningbouw eigen initiatief
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		RVB25-0105
Fase	Definiëren	Definiëren
Voorbereidingskrediet	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Uitvoeringskrediet	Niet van toepassing	Niet van toepassing
Totaal krediet	Kostenverhaal, € 143.500, -	Kostenverhaal, € 143.500, -
Prognose totale kosten	Nader te bepalen op basis van plankostenscan	Nader te bepalen op basis van plankostenscan
Startdatum	06-02-2025	06-02-2025
Eindprognose (datum)	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Joey van Aken	Wethouder Adam Ahajaj
Ambtelijk opdrachtgever	Sabrina Mulders - Meesters	Sabrina Mulders - Meesters
Status	Groen	Groen

4.7 Kademuren

Doelstelling van het project

Veilige, klimaat adaptieve en schone leefomgeving met een goede openbare ruimte en maatschappelijke meerwaarde. Dit realiseren we door de kademuren van de Oude Binnenhaven te versterken, de waterafvoer klimaatbestendig te maken en in te zetten op vergroening en duurzaamheid. Vervanging van de lichtmasten door LED-verlichting vermindert onderhoud en energieverbruik.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

De aanbesteding van het project Kademuren Oude Binnenhaven is succesvol afgerond. Na een markconsultatie en voorselectie zijn vijf partijen uitgenodigd, waarvan drie een geldige inschrijving hebben ingediend. De opdracht is aanbesteed op basis van EMVI (beste prijs-kwaliteitverhouding) en gegund aan de partij met de laagste inschrijfprijs na toepassing van de fictieve kwaliteitskorting.

Financiën

De aanbesteding heeft geleid tot hogere projectkosten dan voorzien bij de kredietaanvraag, voornamelijk door stijgende bouw- en arbeidskosten, aanvullende uitvoeringsmaatregelen, archeologische begeleiding en intensievere projectbeheersing. Daartegenover staat dat de EMVI-maatregelen de uitvoeringsrisico's aanzienlijk beperken. De actuele projectprognose bedraagt € 7,1 miljoen tegenover een beschikbaar krediet van € 5,7 miljoen, wat resulteert in een tekort van circa € 1,4 miljoen. Om uitvoering van het project mogelijk te maken, heeft het college op 14 juli 2026 besloten een aanvullend krediet van € 1,4 miljoen beschikbaar te stellen. Dit wordt gedekt door een verschuiving binnen het Uitvoeringsprogramma 2027: € 900.000 van het project Poortgebied wordt doorgeschoven naar 2028 en het budget voor het vervangen van het talud bij de jachthaven wordt met € 500.000 verlaagd. Hiermee worden vertraging, een nieuwe aanbesteding en extra kosten voorkomen. De raad is hierover geïnformeerd via een raadsinformatiebrief van 22 juli 2026.

Tijd (voortgang en planning)

Opdracht is verleend aan de aannemer en de werkzaamheden zijn conform eerder gemelde planning per september 2026 gestart. Afronding van het werk staat nog steeds gepland in Q2 van 2028.

Omgeving (communicatie en participatie)

Omwonenden worden via informatiebijeenkomsten en berichtgeving via rondzendbrieven en de BouwApp geïnformeerd. Reacties zijn onverminderd erg betrokken en positief.

Scope en kwaliteit

Kwaliteit en scope blijven in de basis stabiel. Aan de scope zijn werkzaamheden aan nutsvoorzieningen toegevoegd, waaronder de verzwaring van het elektriciteitsnet en de vervanging van gas- en waterleidingen, uitgevoerd in opdracht van derden. Ook het baggeren van de Oude Haven is onder het project gebracht. Daarnaast zijn voor de veiligheid een trap en een overstort gerealiseerd, waarbij voor de overstort aanvullend budget beschikbaar is gesteld.

Naam en portfolio	Kademuren	Beheer Openbare Ruimte
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	RVB25-0020	1240
Fase	Voorbereiden	Realiseren
Voorbereidingskrediet	€ 661.735 + € 500.000 (€ 1.161.735)	
Uitvoeringskrediet		€ 5.700.000 + € 1.400.000
Totaal krediet		€ 7.100.000
Prognose totale kosten		€ 7.100.000
Startdatum	16-02-2024	16-02-2024
Eindprognose (datum)		31-12-2028
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Hans Peter Verroen	Wethouder Berend Doedens
Ambtelijk opdrachtgever	Ico Goedhart	Ico Goedhart
Status	Groen	Groen

4.8 Schans 6

Doelstelling van het project

Schans 6 wordt een vooruitstrevende, natuurinclusieve en duurzame gebiedsontwikkeling, waarin versterkte landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten de basis vormen voor ruimte aan het midden- en kleinbedrijf en woningbouw, met aandacht voor een optimale ontsluiting.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Op 10 november 2025 is een raadsinformatiebrief (U25-004787) verstuurd over de projectopdracht voor de gebiedsontwikkeling Schans 6. Sindsdien is een concept Integraal Programma van Eisen (IPvE) opgesteld. In april 2026 is stedenbouwkundig bureau Od205 aangesteld voor het opstellen van een stedenbouwkundig plan.
Op 1 juli 2026 zijn de eerste ruimtelijke verkenningen van het gebied en de opgave tijdens een brede participatiebijeenkomst besproken met omwonenden en andere betrokken partijen. Tijdens die avond zijn de wensen en aandachtspunten van diverse stakeholders geïnventariseerd.
Momenteel wordt gewerkt aan een eerste stedenbouwkundige uitwerking en vinden gesprekken plaats met grondeigenaren en andere betrokken partijen. De uitkomsten hiervan vormen belangrijke input voor afronding van het Integraal Programma van Eisen. Daarna volgt een concept stedenbouwkundig plan. Deze wordt vastgesteld in de gemeenteraad.

Financiën

Voor de uitvoering van het plan van aanpak is een investeringskrediet benodigd van € 457.000, - tot en met 2026. Gedurende de uitvoering van het project wordt een haalbaarheidsanalyse opgesteld, waarin verschillende varianten van de integrale gebiedsontwikkeling worden doorgerekend.

Tijd (voortgang en planning)

Op dit moment wordt gewerkt aan het Integraal Programma van Eisen (IPvE) en een eerste stedenbouwkundige uitwerking. Het IPvE wordt naar verwachting in Q4 van 2026 ter besluitvorming voorgelegd aan het college. De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd.

Omgeving (communicatie en participatie)

We vinden het belangrijk om de raad en de omgeving betrokken te houden gedurende het proces. Daarom is al vroeg in het proces de eerste brede participatieavond gehouden op 1 juli 2026. Na vaststelling van het IPvE door het college wordt de raad hierover geïnformeerd. Er wordt na verdere stedenbouwkundige uitwerking een nieuwe participatieavond georganiseerd. Het concept stedenbouwkundig plan wordt in Q2 2027 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.

Scope en kwaliteit

Geen bijzonderheden.

Naam en portfolio	Schans 6	Economie
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer		U25-004787
Fase	Definiëren	Definiëren
Voorbereidingskrediet	€ 83.000 t/m 2025 resterend, aanvraag voor € 457.000, - t/m 2026.	€ 457.000
Uitvoeringskrediet		
Totaal krediet		€ 457.000
Prognose totale kosten		
Startdatum	09-04-2025	09-04-2025
Eindprognose (datum)	01-04-2028 – besluit start tender	01-04-2028 – besluit start tender
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Dominique Hopmans	Wethouder Rob van den Aarsen
Ambtelijk opdrachtgever	Bart Kuijpers	Bart Kuijpers
Status	Groen	Groen

4.9 Gebiedsontwikkeling Ster van Lepelstraat

Doelstelling van het project

Het gebied wordt ontwikkeld als uitbreiding van De Oude Molen, met ruimte voor MKB-bedrijven en woon-werkkavels. Een concrete projectopdracht voor deze koerswijziging ontbreekt momenteel. De ontwikkeling bevindt zich daardoor in een bestuurlijke tussenfase, waarbij de eerdere planvorming is gepauzeerd in afwachting van een nieuwe bestuursopdracht.

Voortgang: behaalde (tussen)resultaten en mijlpalen

Na de principemedewerking van november 2024 heeft Intospace overeenstemming bereikt met tussenpersonen en grondeigenaren van de versnipperde percelen. De intentieovereenkomst met de gemeente is inhoudelijk gereed en gebaseerd op deze grondverwerving en het logistieke, duurzame ontwikkelprogramma. Een koerswijziging naar een MKB-programma vraagt om een herstart van het project, een nieuwe bestuurlijke opdracht en wijzigingen in randvoorwaarden, financiering en houding van partners.

Financiën

De organisatorische kosten van €280.000 zijn opgenomen in de concept-intentieovereenkomst met Intospace. Door de koerswijziging wordt deze niet ondertekend, waardoor deze kosten voor rekening van de gemeente komen. Daarnaast bestaat een procesrisico op kostenverhaal door Intospace op basis van precontractuele aansprakelijkheid. Ook aanvullende verwervings- en ontwikkelkosten komen bij de gemeente te liggen, die door de koerswijziging een initiërende in plaats van faciliterende rol krijgt.

Tijd (voortgang en planning)

Het traject is momenteel gepauzeerd. Het projectteam voert geen werkzaamheden uit en wacht op een herziene projectopdracht van de ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgever.

Omgeving (communicatie en participatie)

Een klankbordgroep uit Lepelstraat is in gesprek met de gemeente. In september volgt een overleg met de omgevingsmanager. Op 3 september bezoekt de gemeenteraad Lepelstraat en kunnen bewoners vragen stellen.

Scope en kwaliteit

Actuele risico's

- Vervallen van de intentieovereenkomst (IOK).
- Terugtrekking van Intospace als externe partner en investeerder.
- Verlies van de huidige grondpositie en regie op de grondverwerving.
- Hogere gemeentelijke kosten door het wegvallen van kostenverhaal.
- Imagoschade door de koerswijziging in een langlopend traject.

Naam en portfolio	Ster van Lepelstraat	Economie
	Vorige periode	Huidige periode
U-nummer	U24-008206	U24-008206
Fase	Initiëren	Gepauzeerd - HOLD
Voorbereidingskrediet		Nader te bepalen, sterk onzeker
Uitvoeringskrediet		Nader te bepalen, sterk onzeker
Totaal krediet		Nader te bepalen, sterk onzeker
Prognose totale kosten	€600.000, - voorlopige plankostenraming. Waarvan €280.000, - in rekening brengen aan Intospace.	Organisatorische kosten gemeente tot nu toe ca. € 280.000,- Onzekerheid in verdere financiering.
Startdatum	01-11-2025	onbekend
Eindprognose (datum)	01-11-2030	onbekend
Bestuurlijk opdrachtgever	Wethouder Dominique Hopmans	Wethouder Rob van den Aarsen
Ambtelijk opdrachtgever	Bart Kuijpers	Bart Kuijpers
Status	Geel	Rood